XXXIII. ÉVFOLYAM,
16. SZÁM

Ludas Matyi

Ára: 1,80 Ft

1977. ÁPRILIS 21.



— *Mégis, milyen ügyben tetszik keresni Csikós Nagy Bélát?*

Brenner György rajza



KEDVES LUDAS!

A DUGÓTÓL A KUPAKIG

Kezdetben volt a dugó. Parafából. Jó téma, sok lehetőséget nyújtó téma. A dugót fúrták, faragták, fűrészelték. És sokszor írtak róla.

Aztán jött a kupak. Műanyagból. S a készítők azzal az ambícióval hozták forgalomba: majd megmutatjuk, hogy ezzel még több probléma lesz.

És lőn.

Az étolaj kupakjánál viszonylag könnyebb a helyzet. A háziasszony először a körmét töri le, aztán elő-veszi a bicskát. Hogy med-



dig dolgozik vele, az a sérülés komolyságától függ. Ha nem viszik el a mentők, akkor előbb-utóbb kinyitja a flakont. Feltéve, ha menetközben nem szökken ki az olaj, mint a Szeged környéki lelőhelyeken. Ha igen, akkor maradandó foltot hagy a háziasszony szoknyáján és a család lelki életében. Ugyanez a helyzet az ecetesüveggel.

Nemes feladat a citrom- és narancslét tartalmazó műanyag flakonok kinyitása. Az ember megcsavarja a kupakot. Forog körbe-körbe, mint a ringlispil. Forgó kupakkal lehet szórakozni tíz percig is. Ezután veszi elő az ember a dugóhúzót. Belefúr a fémbe. Fém először ellenáll. Kis mértékben. Aztán apró lyuk keletkezik. Ezt már nem nehéz szélesíteni. Széles lyukon kicsepeg a citromlé, vele jön némi parafapor is.

Feltehető a kérdés, hogy mire jó a kupakon levő spirál. S ha van, miért nincs? És hogy sikerül gyártóknak az egészet így megnehezíteni. És miért nem gondolnak a gyengékre?

Dugó és műanyag kupak. Egyszer majd lesz valami más is. De biztos, hogy azt sem lehet majd kinyitni.

(bende)

PATRONCSERE

Mint a Rákóczi út és a Lenin körút sarkán levő Csemege Áruház törzsvendége, örömmel láttam: megoldották az üvegvisszaváltás reménytelennek látszó problémáját. Az üres üvegek befogadására külön helyiséget biztosítottak — és ugyanide utalták a patront cserélni kívánókat is. A felirat szerint: „Patroncsere soron kívül". Elvben. A gyakorlat azonban mást mutat: az üvegekkel sorbanállók tolakodásnak tekintik, ha a patront cserélő eléjük akar vágni. Van is némi igazuk, a „patronosok" ugyanazt az eladót tartják fel, aki az üvegcserét intézi. És rendkívül hosszú mindig az üvegvisszaváltók sora.

Korszakalkotó megoldást ajánlok. He-



lyezzék a pultokra a patronos dobozokat és bízzák a vevőre, hogy ebben is „önkiszolgálja" magát. A használt patront pedig a pénztárnál, a számla kiegyenlítésekor adná le a cserélő.

(f. i.)

Levelesládánkból

Felépült Óbudán

a Mátyáshegyi, a Folyondár s a Toboz utca határolta körzetben egy új lakótelep. A Toboz utca azonban máig agyagos, salakos, sáros, hosszú évek óta ígérgetik rendbehozását, de úgy látszik: változatlanul mostohagyereke ez az utca a III. kerületi Tanácsnak, panaszolja *Csurgai Péter*, 1037 Bp., Toboz u. 6. alatti lakos, akit sorstársaival együtt nagyon zavar már, hogy hóolvadás és esőzés után az utcát bokáig elborítja a hegyoldalról lezúduló sáros agyag.

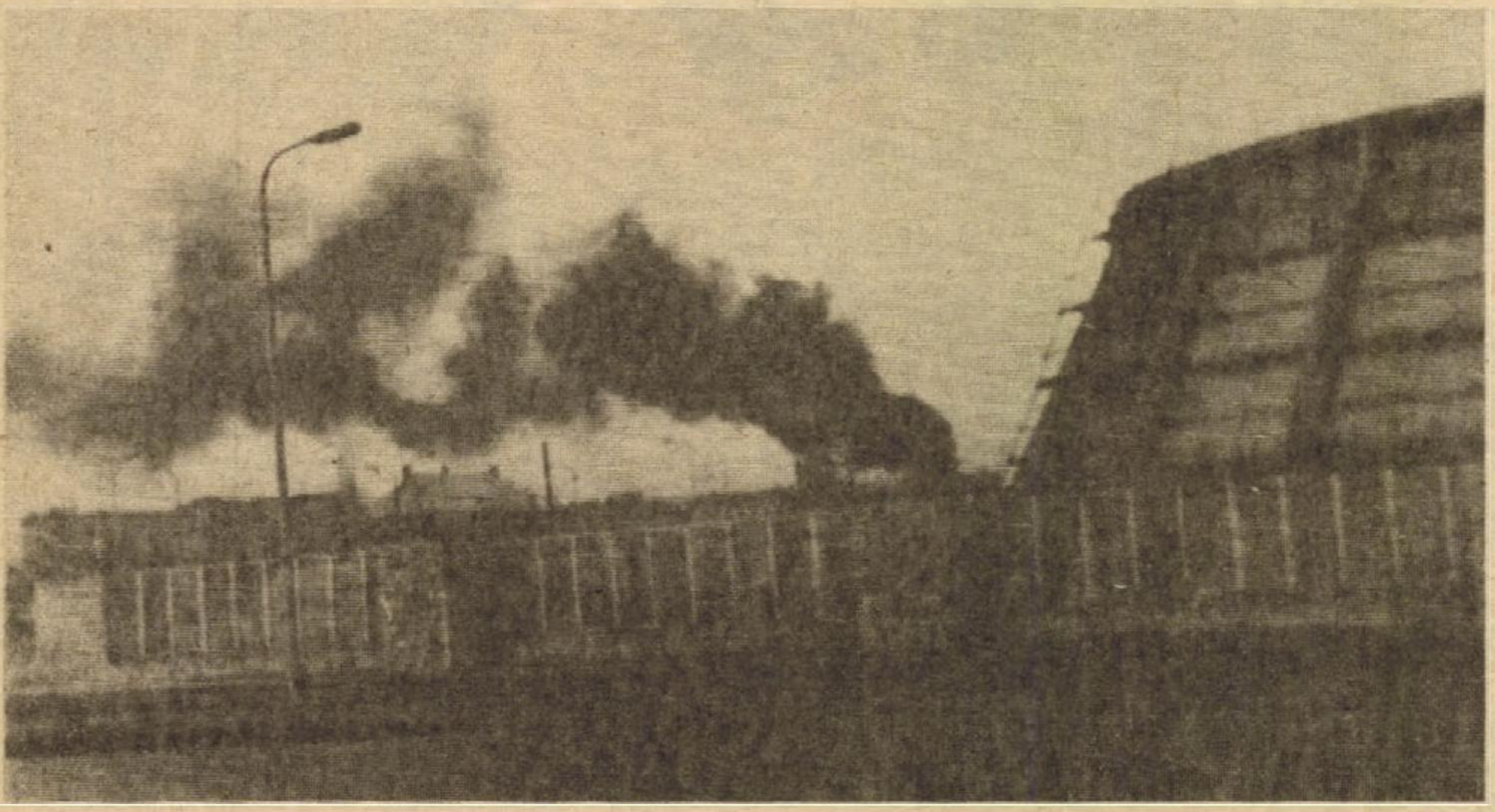
Harmat Péter (1214 Bp., Vénusz u. 7.) március 28-án külföldi vendégével Szentendrére kirándult. Büszkén mutogatta ezt a hangulatosan szép kisvárost, de amikor betértek ebédelni, a

Teátrum étterembe,

már nem talált okot a büszkeségre. Még hagyján, hogy 19,10 Ft-ért (!) vizes somlói galuskát kaptak, de sokkal kellemetlenebb volt, hogy éppen vasárnap ebédidőben kellett a légkalapácsot megszégyenítő zajjal, elektromos fúróval dolgozni az étteremben. „Őszintén reméljük, hogy a zenés ár mellett nem fog meghonosodni a zajos ár is" — írja panaszosunk.

Sokat reklámozzák a Márkát, írja *Máté Ilona* (1042 Bp., Tavasz u. 50.), de az olyan üvegek visszaváltása olyan keserves, hogy inkább lemondunk róla. Ha az Árpád út 104. alatti üzletben nincs Márka, másra sem cseréli ki a vezető. De ha van Márka, csak abban az üzletben kapható a környéken, a körzet közértjei nem tartják, tehát az üres üveget sem veszik vissza.

FÜST A NÉPSTADION KÖRÜL



A mellékelt képet március 6-án készítettem a Keleti pályaudvar fűtőházának területéről hömpölygő füstfelhőről. A Népstadiontól 150—200 méternyire ontja ősz óta, éjjel-nappal a pályaudvar szélén veszteglő két öreg gőzmozdony a füstfelhőket és az egész környéket megüli a nehéz, kénhidrogénes levegő. Nemcsak a sportolók, de a környék lakóinak is érdeke e lehetetlen állapot felszámolása.

Kövessy József
1143 Bp., Népstadion u. 29.

A CÍMZETTEK VÁLASZOLNAK

Talpon-cukrászda

Fenti című közleményükre (Ludas, 12. sz.) válaszolva úgy véljük: a Sziget cukrászdát, lévén egyedüli a Szent István körúton, helyes elsősorban cukrászsütemények értékesítésére használni. 300 méteres távon belül három eszpresszó is a vendégek rendelkezésére áll: a Víg, a Bonbon és a Berlin.

Belvárosi Vendéglátó Vállalat

Zalaegerszeg szégyene

Válaszunk fenti című (Ludas, 11. sz.) panaszos levélre: a Sallai út felújítása szerepel 1977. évi terveinkben.

Timár István
Zalaegerszeg Városi Tanács VB

HOGY IS VAN EZ AZ ÜTRECHT?

Női hang keres telefonon. Kedvesen és barátságosan kérdi: tudok-e hollandul? Nemleges válaszomra közli: ő tud, S bár az Ütrecht című múltkori glossza tartalmával általában egyetértett, sajnos épp a példa volt rossz. Mert a hollandok Utrechtet bizony Ütrechtnek ejtik. Bizonyára sok levelet kapunk majd ebben az ügyben, búcsúzott a női hang (ha jól értettük a nevét: Z á d o r E r i k a). Ha sokat nem is, de hármat kaptunk. Alább néhány szemelvény a levelekből.

1

A holland nyelvben az u betűjel minden esetben ü hangot jelöl. Az u hang jelölésére a holland az oe betűkapcsolatot használja. A dolog érdemi része viszont az, hogy magyar nyelvű közegben (tehát egy magyarra szinkronizált filmben is) a Magyarországon meghonosodott ejtés, jelen esetben tehát az Utrecht ejtés a helyénvaló. Ü-vel ejteni tudálékosság, finomkodás, modorosság, csakúgy, mint Franciaország pénzeként „fran"-t ejteni a hazánkban meghonosodott frank helyett.

Takács Géza
1025 Bp., Pajzs u. 22/b

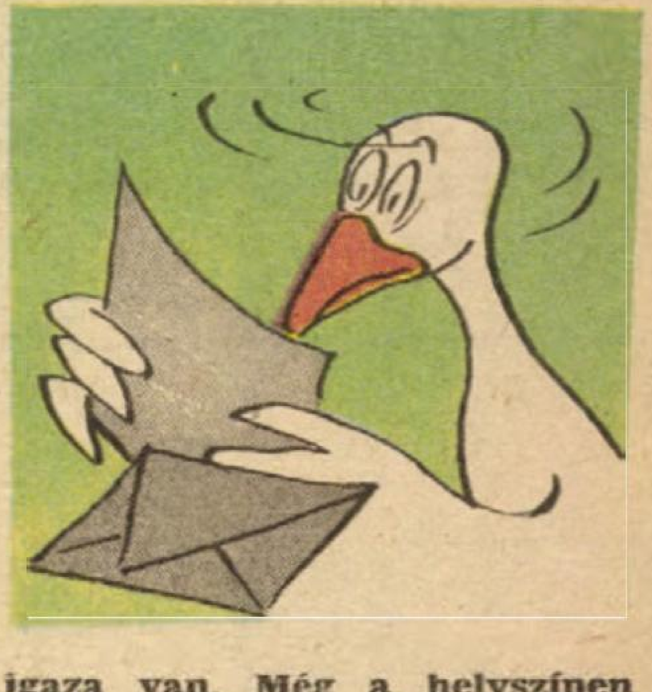
2

A cikkben foglaltak igazak és megszívlelendők. A hollandok azonban tényleg ü-vel ejtik Utrecht nevét, noha az iskolában mi is utrechti (u-val) unióról tanultunk. Számtalan példát lehetne felsorolni, ahol a magyar kiejtés nem követi az eredetit és az nem feltétlenül barbárságunk bizonyítéka.

Szabó Antal
Bp. VI., Majakovszkij u. 102.

3

Ütrecht címmel a Ludas 13. számában tartalmilag helyes bírálatot írt az idegen nevek és szavak helytelen, pongyola kiejtése ellen. Eszmei mondanivalójával szószerint egyet lehet érteni. Egyetlen hibája csupán, hogy bírálatát éppen rossz helyre címezte. Hollandul ugyanis valóban ü-vel ejtik Utrecht város nevét. Egyébként (bt)-nek a bírálaban foglaltakban tökéletesen



igaza van. Még a helyszínen járó riporterek sem veszik a fáradságot, hogy a helyes kiejtés iránt tájékozódjanak, sőt előfordul, hogy tudatosan helytelen kiejtést használnak. Ismételten előfordul, hogy Luns (NATO-főtitkár, holland) nevét Lönsz helyett angolosan Lánsznak ejtik. A sportriporterek a műkorcsolya világbajnokságon szereplő holland versenyzőnőt, de Leeuw-ot elnevezték dö Lu-nak, mondván, hogy lakóhelyén így ejtik a nevét. Holott a holland ejtés: Léü. Egy újságírónő leírta: „Bár tudjuk, hogy Breughel nevét Bröchel-nek kell ejteni, mi mégis Brajgelt ejtünk." Ugyan miért?

Dr. Füvessy Sándor
1098 Bp., Epreserdő u. 36.

HÁTHA VALAKI NEM ISMERI...

A párizsi színház direktora mondja a fiatal csinos, vörös hajú színésznőjelöltnek:

— Köszönjük, kisasszony, felöltözhet. A mai naptól a színház alkalmazottjának tekintheti magát.

— És mi lesz a dolgom?

— Ma egy modern dráma ősbemutatóját tartjuk. Ön az előadás alatt meztelenül sétál majd a széksorok között.

— Meztelenül? Miért?

— Valamivel ébren kell tartani a nézők figyelmét.

*

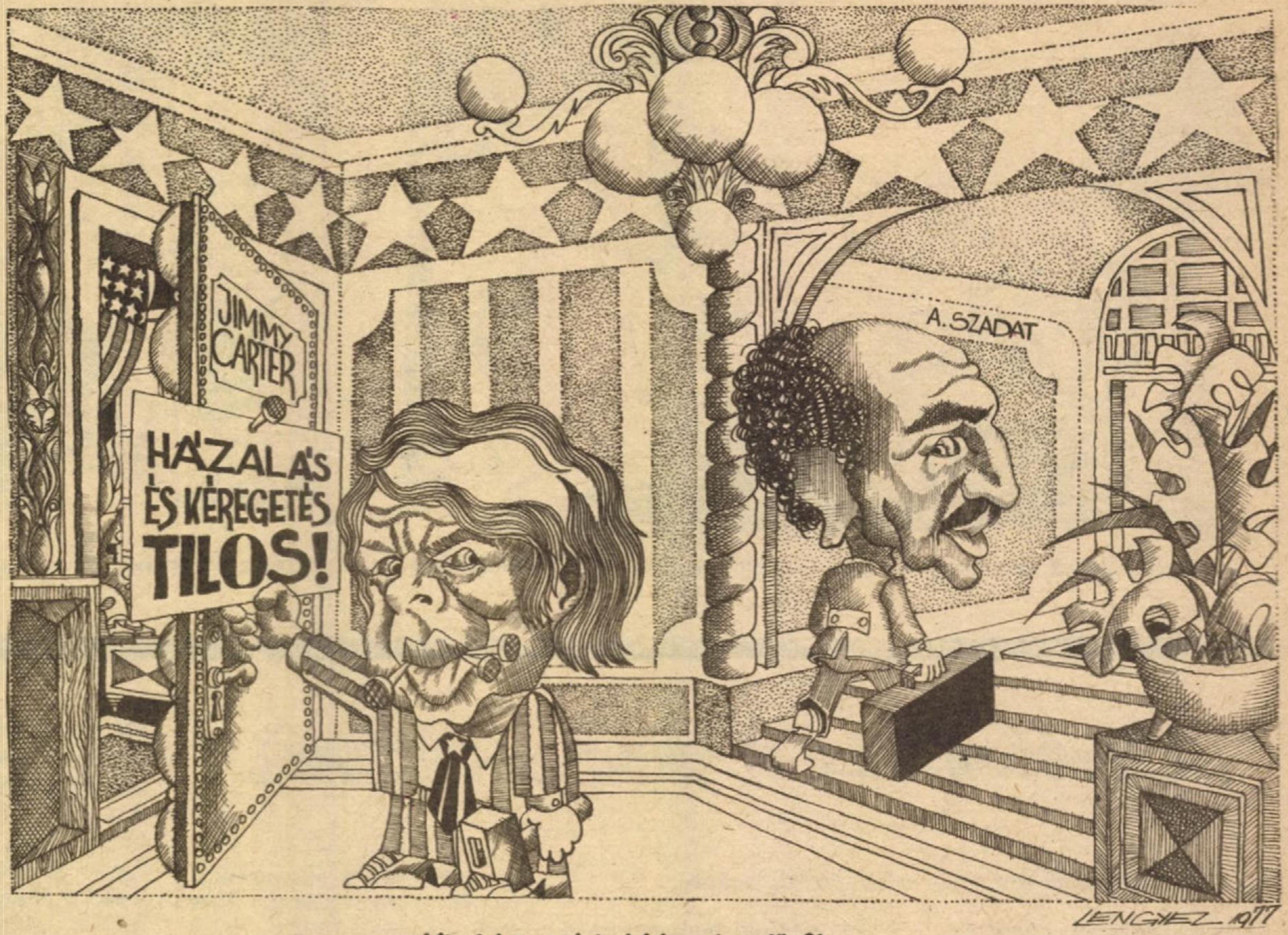
— Hogy van a feleséged?

— Ne is kérdezd, mártíromságot szenved a hite miatt.

— Miért?

— Azt hiszi, harminchatos lába van...

AZ AMERIKAI–EGYIPTOMI TÁRGYALÁSOK UTÁN



– Mit lehet tudni, hátha visszajön?!

HOGYAN SÉRTŐDJÜNK MEG?

Megsértődöm, tehát vagyok. Ez alapigazság. Még alaposabb igazság, hogy ha nem sértődöm meg, olybá veszik, hogy nem vagyok. Okos ember meghatározott időközben megsértődik. Csak a buta, túlérzékeny, sértődős emberek nem sértődnek meg.

Azaz, ők is megsértődnek, de az ő megsértődésük nem tudatos, átgondolt, célravezető megsértődés. Csak felfújják magukat, mint a pulyka és nevetségessé válnak.

Első kérdés: miért kell megsértődni? Megsértődni azért kell, mert különben azt hiszik a felettesek (kollégák, befolyásos ismerősök stb.), hogy minden rendben van körülöttünk. A megsértődés a füstjel, amelyet a hajótörött ad a lakatlan szigetről. Ha nem ad jeleket, nem számíthat arra, hogy felveszi a hajó. Más szóval meg nem sértődő dolgozónak az anyja se érti a baját.

Hányféleképpen lehet megsértődni? Sokféleképpen. Van általános és konkrét megsértődés. Általános megsértődés esetén minden meghatározott ok nélkül sértődünk meg, csupán azért, mert „elhanyagolnak", nem vesznek komolyan, mellőznek bennünket. A konkrét megsértődés egy bizonyos meghatározott esetre vonatkozik: pl. fizetésemelés, prémium, kitüntetés, utazás, kinevezés, kézirat visszautasítás, üdülőhelyi beutalás stb.

Senki se higgye azonban, hogy e sérelmek *miatt* kell megsértődni. Ez éppoly botorság volna, mint öklünket rázni a pályaudvarról kifutó vonat után. Az ugyan már vissza nem fordul a kedvünkért. A sértődés alapszabálya — s ezt sok dilettáns sértődős nem tudja —: mindig a sérelem *előtt* kell felhúzni az orrunkat. Ha ugyanis fizetésemelés *után* duzzogunk, legföljebb sajnálkozásban lesz részünk, de a legközelebbi fizetésemeléskor ugyan már ki fog emlékezni erre?

Ehhez kapcsolódik a kérdések kérdése: hogyan kell megsértődni?

Óva intek minden kezdő sértődőt a hisztériától, sírás-rívástól, jelenetek rendezésétől, ajtóbevágástól, asztalcsapkodástól. A túlságosan teátrális megsértődés azzal a veszéllyel jár, hogy a sértődött szembefordítja magával a sértőt. És akkor az is megsértődik. Márpedig két sértődött dudás nem fér meg egy csárdában.

Az intelligens megsértődésre több receptúra van. Alább kettőt közlünk közülük:

Sértődés humanista módon. Elejtett célzások arra, hogy „egyeseknek bérlete van". Vannak, akik húznak és vannak, akiket tolnak. Van, akinek fenékig tejfel. Vannak, akik fenékig. Vagy még tovább. Engem ugyan nem izgat, fütyülök rá, csak éppen megjegyzem. Nem a magam érdekében mondom, de vannak, akik még nálam is jobban megérdemelnék. Magamról nem beszélek, de az mégis tűrhetetlen, hogy Záphegyi sem kap, meg Lóbányai sem kap. Nem a pénzért, hanem az elvekért! Aztán ne csodálkozzanak, hogy az emberek elvesztik a kedvüket. És nem épül fel a szocializmus. Mert engem csak ez bánt, hogy nem épül fel. Semmi más.

Sértődés lelkiző módon. Bemenni a főnökhöz, volna-e öt perce. Ha igen, mélyen a szemébe nézni, megkérdezni: van-e valami kifogása ellenem. Mert úgy érzem. Miből, nem is tudom, csak úgy. Ha igen, akkor mondja meg. Elviselem, akármit is mond, de mondja meg. Mert úgy hírlik. Hogy nem kapok. Ha úgy gondolja, hogy nem érdemlem meg, az persze más. Akkor mondja meg nyíltan és már itt se vagyok. Hogy kapok? Az persze más, akkor nem szóltam semmit. Legfeljebb csak azt kérdezem meg, hogy mennyit kapok. Nem mintha az összeg érdekelne, csak azért, hogy az összegből lássam, nincs-e kifogása ellenem. Hogy én meg vagyok sértve? Dehogy vagyok én megsértve. Csak szomorúan megállapítom, hogy a 200 forint az nem pénz. Ha én csak kettőszázat érek, akkor annak biztosan megvan az oka. Akkor én csak egy kétszáz forintos senkiházi, hasznavehetetlen fráter vagyok. Hogy ne keseredjek el, háromszázra emeli? Csak nem hiszi, hogy rongyos száz forintért? Az önbecsülésemről van szó. Ötszáz? Ó-ó-ó... Természetesen, meg vagyok tisztelve. De ismétlem, engem nem a pénz érdekel. Tessék mondani, mikor mehetek a pénztárba?

Novobáczky Sándor

ÚJ LELŐHELY



– Hurrá! Olajat találtam!

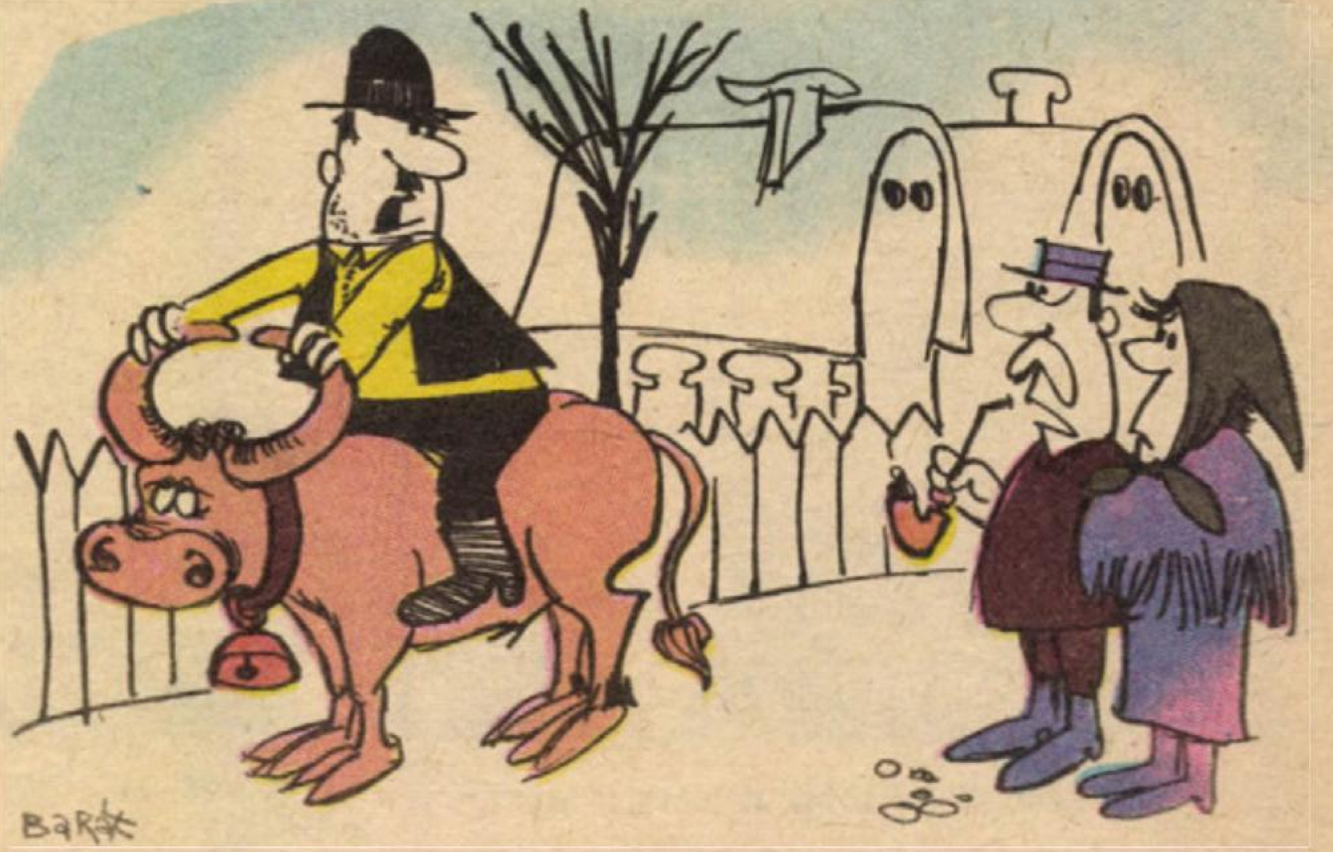
HÁTHA VALAKI NEM ISMERI

Ági nem akarja megenni a levest. Anyja rászól:

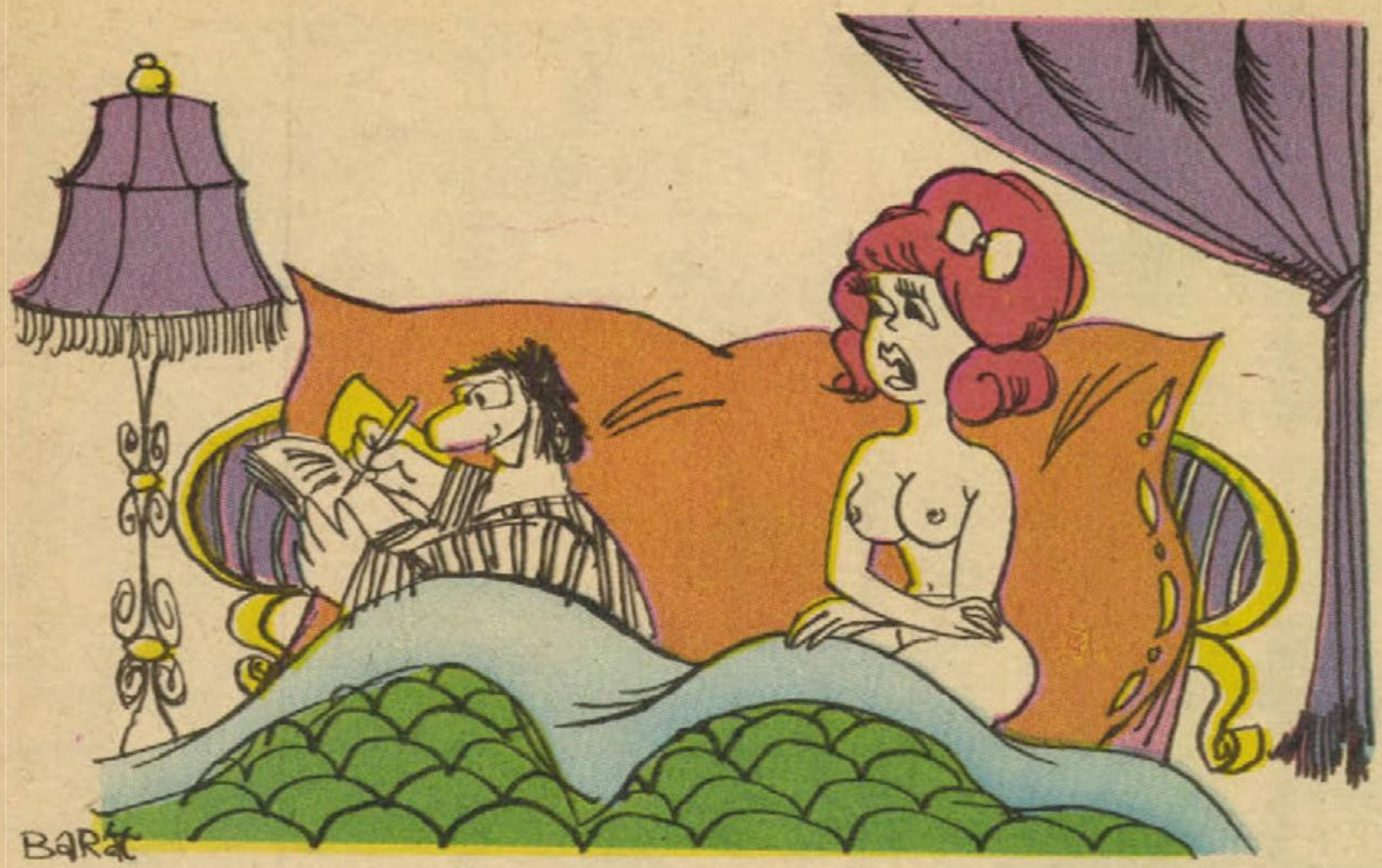
— Tudod, Ági, mi lesz azokból a kislányokból, akik nem esznek.

Mire Ági:

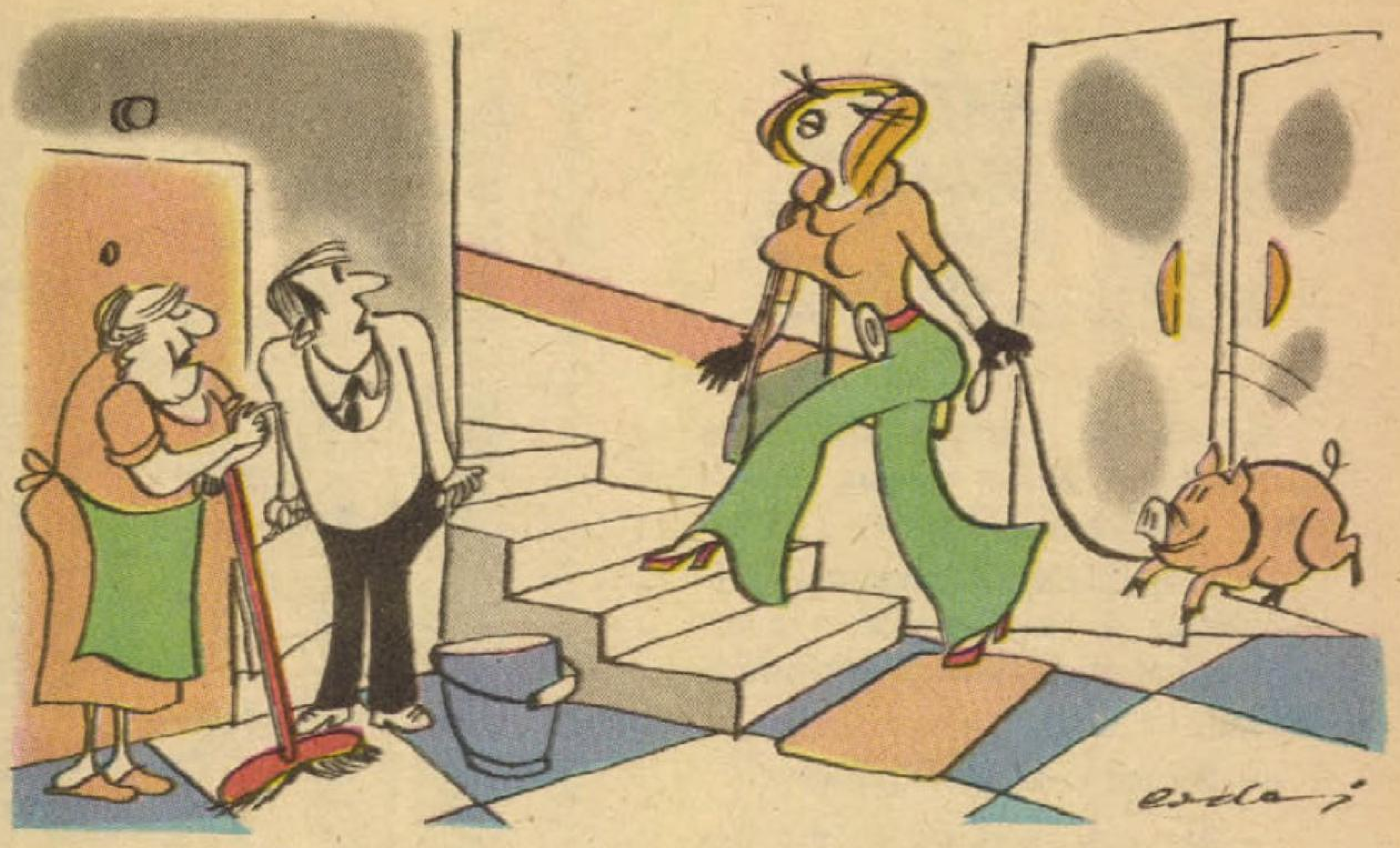
— Tudom, anyu, manöken...



– A Trabantomat csak 1982-re igazolták vissza.



– Mondd, neked mindjárt mindent be kell írnod a brigádnaplókba?



– Nem tiltakozhatunk ellene. A húsprogram teljesítése társadalmi érdek.

Levélváltás a hibás munkáról

Kedves Szerkesztő úr!

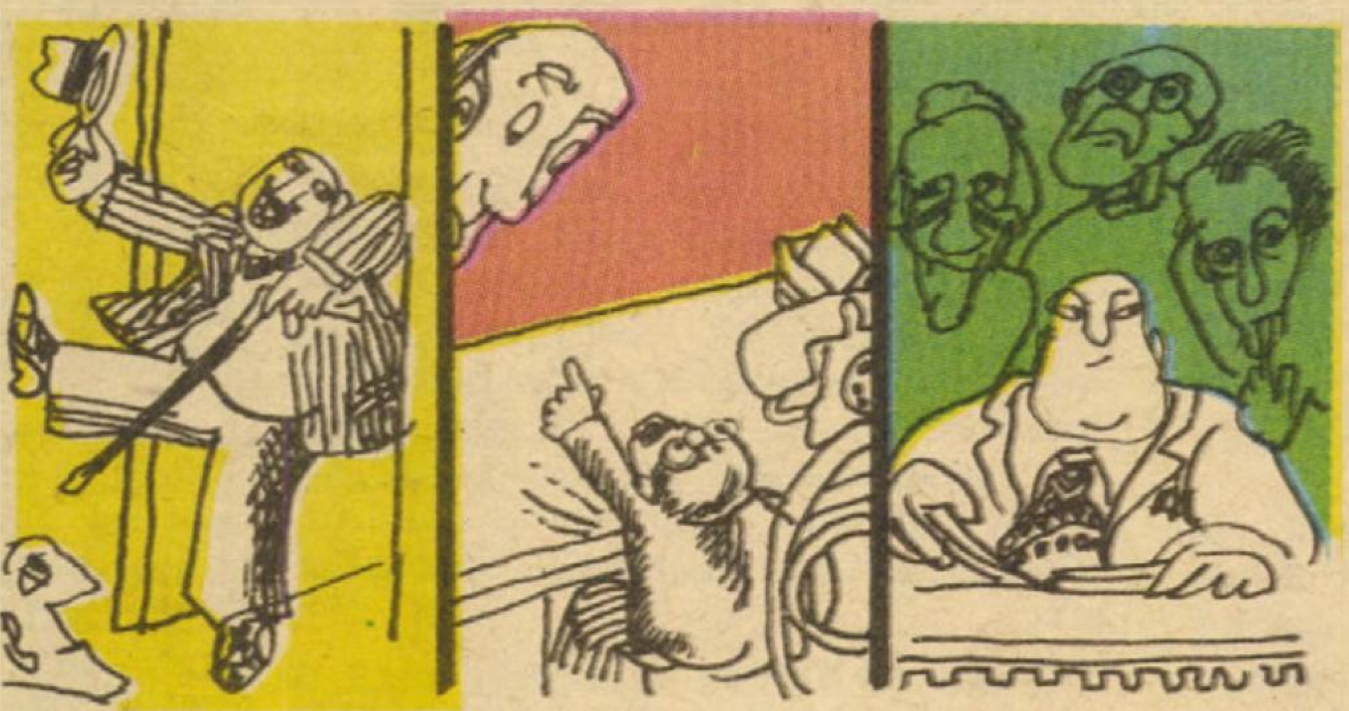
A főnökömtől olyan feladatot kaptam, amit csak két ember lett volna képes megoldani. A második ember hiánya volt az oka annak, hogy a munkát csak hibásan tudtam elvégezni. A rosszul végzett munkáért a felelősség nem engem, hanem a főnökömet terhelte. Ezt a főnököm is elismerte, de a közelgő prémiumosztásból nem akart kimaradni. Ezért azt ajánlotta, hogy vállaljam magamra a felelősséget. Leplezetlenül és félre nem érthető hangsúllyal megjegyezte: „bűnbakot kell találni”, mert különben ugrik az ő prémiuma. Nem tehettem mást, minthogy vállaltam, de elpanaszoltam egy barátomnak. „Ne csodálkozz”, válaszolta, „nem egyedüli eset, ez mindenhol így van”, örüljek, hogy jó ember a főnököm, és a rosszul elvégzett munkáért nem büntetett meg. Mi az ön véleménye erről?

Kedves Olvasónk!

Ez valóban nem egyedüli eset, de szerencsére nem mindenhol van így. Sajnos azonban mégis több *helyen* van így, mint amennyi *helyen* (munkahelyen!) el lehet fogadni. Ugyanis egyetlen *helyen* sem szabadna ilyesminek előfordulni. Vagyis annak, amit ön elkövetett, hogy a főnök mulasztásáért, akarva nem akarva, vállalta a felelősséget, a főnöke pedig megkapta a jól meg nem érdemelt prémiumát, ahelyett, hogy büntetést kapott volna.

Minden beosztottnak célszerű tudni, hogy többféle főnök van. Így például a népszerűséget hajhászó, gyenge főnök. Ez a típus éppen azért hajhássza a népszerűséget, mert gyenge; és azért gyenge, mert a népszerűséget hajhássza.

Van aztán kis főnök, akiből sohasem lesz nagy főnök, mert képtelen a saját hibáinak a felismerésére és beismerésére. Erre csak az igazi nagy főnök képes. Mert ha nem képes rá, akkor ezzel a kis főnök kategóriába sorolta magát. Az ilyen kis főnököt még inkább az jellemzi, hogy a mások hibáit akkor is felismeri, ha el sem követték őket.



Van továbbá okos főnök, aki a legjobb munkatársakat gyűjti maga köré, a nagyobb eredmények elérése érdekében. Ez a főnöktípus nem féltékeny a beosztottjai sikereire, és jutalmazza őket. Van persze buta főnök is, aki féltékeny a beosztottjaira, és csak a leggyengébb emberekkel veszi magát körül: hogy nála senki se lehessen okosabb, és közülük senki se legyen alkalmas a főnöki posztra — őhelyette.

Van aztán demokratikus főnök, aki meghallgatja a beosztottjait, és két ember munkáját nem bízza egyre, mert nem akar úgy járni, mint az ön főnöke. Bár őt még az áldemokratikus főnökök kategóriájába sem sorolhatom, hiszen *megkérte* önt, hogy vállalja magára az ő felelősségét. Ezt ön meg is tette, amiből egyebek közt arra következtetek, hogy vállalatuknál gyenge lábakon áll a munkahelyi demokrácia.

Ön ugyanis már akkor tiltakozhatott volna, amikor a főnöke két ember munkáját egy emberre osztotta, tudván, hogy a kivitelezés csak hibás lehet. És tiltakozhatott volna ön akkor is, amikor a felelősségvállalásra a főnök felkérte, esetleg utasította, csendes megtorlással fenyegette. Mert mindig kettőn áll a vásár, és nem mindig a főnök a hibás, csak divatba jött ennek az ellenkezőjét hangoztatni.

Ám az is lehetséges, hogy ön, a vállalatuknál, rendben levőnek találja a munkahelyi légkört. Sőt igazándiból jó főnöknek tartja a főnökét. Ez esetben megértem, hogy sajnálta volna, ha a főnöke elesik a prémiumától.

Földes György

Mindenki iskolája

SAJDIK FERENC ROVATA

FILM

A NŐI EGYENJOGÚSÁG HATÁSA, HOGY A FILMEKBEN ÚJABBAN NEM A FÉRFIAKAT VERIK, HANEM A NŐKET. A MAGYAR FILMEKBEN VAN EGY KIS LEMARADÁS, EZÉRT EGY-KÉT ÖTLETET KÖZREADUNK:



– EGY SZÓT SEM, AMÍG A MECCS TART!



– EL NE MONDD, HOGY TEMPLOMBA JÁRUNK!...



– AZONNAL HÍVOD AZ ANYÁDAT, HOGY LEGYEN, AKI FŐZZÖN ÉS MOSSON RÁNK!



– BECSAPTÁL! MÉGIS ÉN VAGYOK A GYEREKEID APJA.



– SZÓVAL ELFELEJTETTED BEDOBNI AZ ÖTTALÁLATOS LOTTÓSZELVÉNYÜNKET?!

FEHÉR KLÁRA:

DÁNIAI UTAZÁS



Az író nem volt rossz író. Regényeket és néha vidám történeteket is írt, ezért az olvasók szerették, a kritika lenézte. Nem volt kedvenc író, művei nem jelentek meg zsebkönyvtárban. Ötvenedik születésnapján nem írtak róla kéthasábos cikket, nem kapott rangot, díjat, nem remélt díszsírhelyet. Csak írt.

Egy reggel táviratot kapott az Írószövetségtől. Azonnal jelentkezzék.

— Önt dániai ösztöndíjra javasoljuk — közölték vele.

— És mit kell tennem?

— Ha eljön az ideje, csomagolni és elutazni. Hajlandó?

— Boldogan — felelte és elfúlt a hangja. — Boldogan.

Őszintén szólva eddig sosem fordult meg a fejében, hogy Dániába kellene utaznia. Járt már külföldön, IBUSZ-csoporttal meglátogatta Zakopánét és Krakkót. Tél volt, hideg volt és náthás lett, de ebből született legmulatságosabb vígjátéka, a „Síelők". Egyszer utazott tengerentúlra is, öreg nagynénikéjéhez Kanadába. Rettenetesen szerette volna megnézni a Szent Lőrinc folyó torkolatát, az ezer kis szigettel vagy a Niagarát. De Hermin néni öreg volt már, kicsit süket és mindig otthon ült, mert mint mondta, ő megtette a családért (kedves nővére emlékéért), hogy összespórolta a pénzt repülőjegyre, de kirándulásra nem dobálunk. Otthon ültek egész nap, Hermin néni elmesélte az epebaját, a gyerekkorát és a férje hosszas haláltusáját. Azután letelt a negyvenöt nap, és a repülőgép visszavitte (via London, éjszaka, izzadó rohanás, hogy a csatlakozást elérje). De ebből az útból született két legszebb novellája, a Vágy a Folyó Után, és a Hermin néni. A novellában érezni lehetett a kanadai erdők fanyar szagát. (Ezt reggelenként a konyhaablakból ízlelgette.) Ha utazott volna még, őszintén szólva Párizsba szeretett volna menni. De utazás! Tibi, a fia maholnap nősül, és mi lesz a lakással? Eszti főiskolás... na, hagyjuk. Majd egyszer, ha Nobel-díj, Kossuth-díj, vagy ha nagyon jól megy, a József Attila-díj második fokozata, és két hét Parád, alvás és ivókúra...

— Egy kis formaság van még — mondták az Írószövetségben —, holnap reggelre kitöltve kérjük vissza ezt a néhány űrlapot.

A néhány űrlap lehetett vagy hat mázsa.

A író meghatódott.

— Holnapra? Ilyen közeli az utazás?

— Nem az utazás. A jelentkezési határidő.

Az író begyömöszölte aktatáskájába a millió kérdőlapot és örömtől kissé bódultan indult hazafelé. „Jütland félsziget. Dán szövetkezetek. Vaj. Sajt. Szélmalmok. Helsingőr. Hamlet dán királyfi. Andersen. Ó, persze, Hans Christian Andersen, a Mesélő bácsi az esernyővel. A rendíthetetlen ólomkatona." És még mi? Törte a fejét, hogy még valami dán jusson eszébe. „Vikingek. Skagerrak és Kattegat. Fjordok? Vannak Dániában fjordok?"

Úgy érezte szorosabb barátságba kell lépnie a földdel, amelyik hívogatóan kitárta felé síkságait és tengeröbleit. Bement az első csemegeboltba. Dán vajat vásárolt, dán szardíniát és egy doboz dán kaviárt. Ez utóbbit utálta és csalánkiütést kapott tőle.

Végigjárta az antikváriumokat és könyveket keresett Dániáról. Vásárolt egy földrajzi atlaszt. Mire hazaért, már tudta, hogy a koppenhágai kikötőben Den Lille Havfrue a neve a híres kis sellőnek. Ízlelgette a nevet: „lille" „little"? Kicsit jelent? A Hav rendben van, az Hafen, a Frue pedig Frau...

Egyszerre szerelmes lett a dán nyelvbe, az északi országba. Mire hazaért, már kívülről tudta a Koppenhágából kivezető főbb utakat.

Hillerőd felé, Slangerup, Dragőr-Lufthavnen, Roskilde, Ballerup, Köge, Helsingőr...-ő, kivezető Helsingőr felé... Lenni vagy nem lenni? Menni vagy nem menni? Hát persze, hogy menni! Hogyan is élhetett eddig, hogy nem látta Tivolit és a Raadhus komor, méltóságteljes épületét?

Tudta már a koppenhágai utcákat. Nörre Allé, Blegdamsvej. Österbrogade. Söndre Fasanvej. Nordre Fasanvej. Most csak nevek. De emlékeiben meg fognak telni nevető gyerekekkel, szép tiszta házakkal, csillogó üzletekkel, autókkal és biciklikkel, rengeteg biciklivel...

Mire hazaért, tudta már mennyi Dánia területe, lakóinak száma, hány kis szigeten épült, hány lakatlan szigete van, hogyan tajtékzik az Északi-tenger és mit halásznak a dán halászok?

— Milyen lehet a dán zászló? — töprengett, amíg otthon íróasztalán kiterítette a millió kérdőlapot. — Biztosan fehér kereszt van benne. Vagy kék? Ezek az északi államok mind olyan lobogót tűznek ki, mintha most indulnának útra viking hajókon, vagy keresztes hadjáratba. Kék, feszes égbolt, csattogó zászlók, mélyzöld fenyvesek, no, lássuk, hogyan kell ezt kitölteni.

Apja, anyja, nagyanyja, szülőhelye, iskolája, rokona, belföldön, külföldön, régi foglalkozás, új foglalkozás, önéletrajz, szakmai önéletrajz, írt és írt és vallott, boldogan, kitárt lélekkel. Az igazat és csak az igazat, a barátságos és ismeretlen Hivatalnak, amely kegyes és ajándékozó... Törte a fejét, hogy minden pontos legyen, hűséges és szerény. Igen, himlő ellen újraoltották, hat foga idegen anyag és növekszik szívében a halál... Hát ez mi?

A 47. ív 218. számú kérdése: *Mit kíván tanulmányozni. Kutatásának tárgya. Tüzetesen leírva.*

Ó — hunyta be a szemét az író. — Kutatásom tárgya.

Egy pillanatra átvillant agyán, hogy ide most valami nagyon tudományosat kellene írni. Valami elegánsat és meghökkentőt, gazdaságilag és társadalmilag fontosat. Ha biológus volna, beírhatná témának az *üszökpenésztáró gubózásának neuroszexuális vonatkozásait.* Ha építész volna: *a skandináv házak parapetmagassága különös tekintettel a műkémény díszítőelemeire.* Ha orvos: *genetikai összefüggés a hüvelykujj körmének csipkézettsége, felnőttkori tonzilektómia után, nagy mennyiségű antibiotikum adagolására.* De hát ő csak író... Le akar ülni a Raadhus-szal szemben egy kávéház teraszára, nézni az utcát. Talán a szomszéd asztalhoz leül egy matróz és elmesél valamit, mint annak idején Defoe-nak az a bizonyos Selkirk... Vagy megérezni a tenger felől jövő szélben, hogy *Koppenhágában járt az ősz...*, vagy hallgatni az eső kopogását... hány trópusi eső zuhogását hallgathatta Maugham? Andersen szobrát szeretné látni, a neonfényeket a Tivoliban, a pici tengeri sellőt, a Den Lille Havfrue-t, a hangulatot, ízlelgetni az utcanevet: Österbrogade... nézni az öreg szivarozó nőket, a szexmozik plakátjait, a farmernadrágos srácokat... Istenem, mit akar tanulmányozni Dániában?

És beírta a kérdőívre: AZ ÉLETET.

•

Azután várt, izgatottan. Eltelt egy hónap. Két hónap. Tíz hónap. Végre megérkezett a hivatalos boríték, hivatalos nyomtatványon, hivatalos pecséttel. A Válasz.

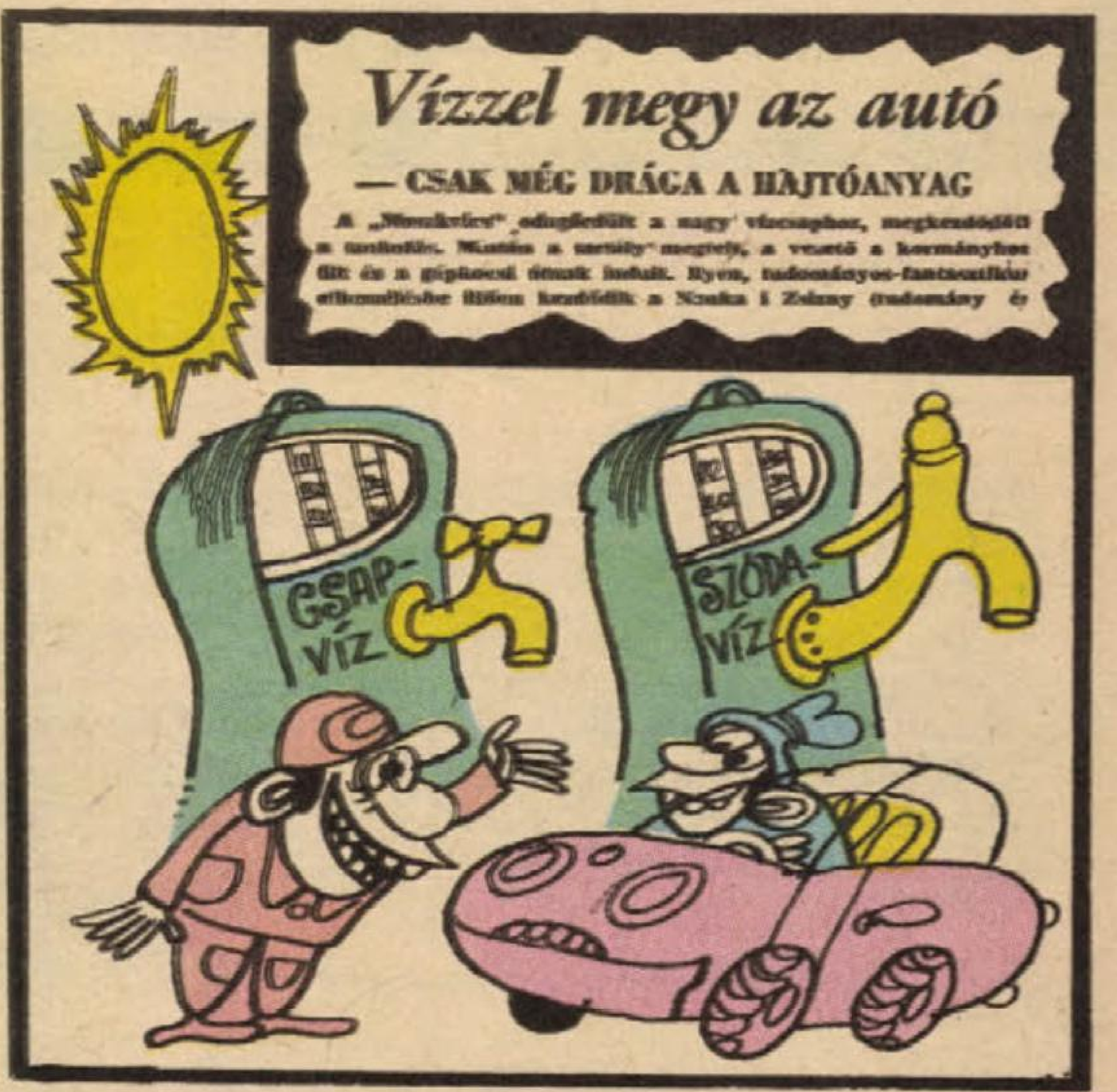
Ösztöndíjkérelmét elutasítottuk. Mert tárgya kutatásra nem alkalmas.

A KÖRNYEZETVÉDELEM HÍREIBŐL

Fülöp György rajzai



– Ne üljünk egy másik padra, Pista?



– Normált, vagy szupert?



– Nézd meg, nincs-e környezetvédő az odúban?

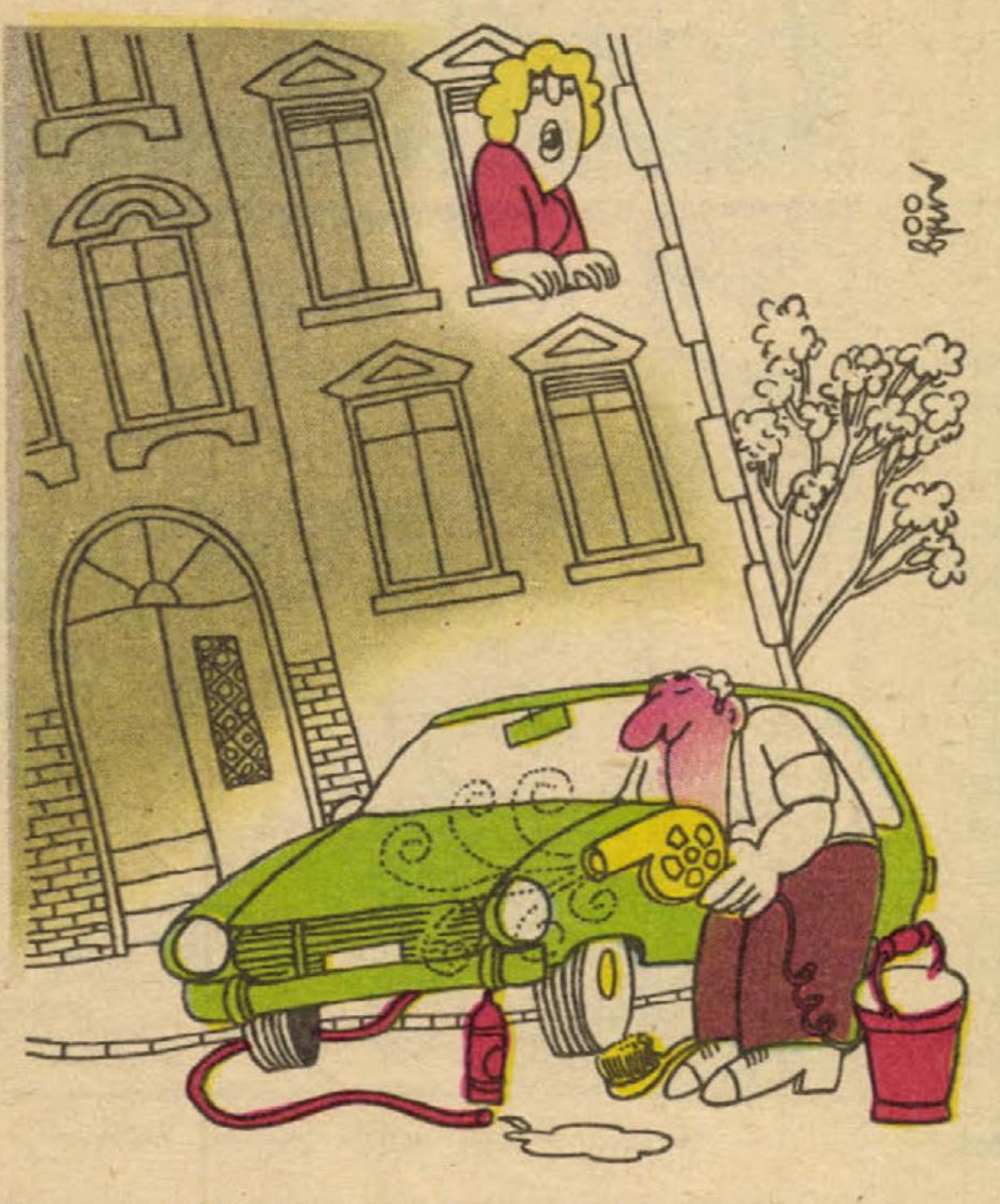


Férj a feleséghez:

— Drágám, felvarrtad a gombot a pizsamámra?

— Nem, drágám, mert nem találtam. De bevarrtam a gomblyukat...

ELSŐ A KOCSI



– Boldizsár, nem láttad a hajszárítómat?

KETTEN A

Nem értem, minek kell két bíró a vízilabdához, amikor egy is sok. Láttam egy próbameccset. Huszonnégy szabálytalanságot ítélt meg az egyik így rosszul, a másik úgy rosszul. Egyetlenegyszer fordult elő, hogy mindketten ugyanúgy fújtak. Akkor összerohantak, egymás nyakába borultak és örömkönnyeket hullattak.

Erről jut eszembe, hogy sétálok múltkor a Várban, egyszerre jön egy vadidegen férfi és már messziről indexel a szemével. Esküszöm, az életben nem láttam. Ez pedig mindjárt idejön, a vállamra ver és azt ordítja: szehehervusz öreg csatakürt.

— Szehehe... — heherészek minimális meggyőződéssel.

— Nem ismersz meg, mi? Ne tagadd, látom a bamba képeden. Hülyülünk, mi, hülyülünk? Nem szégyenled magad? Hát ez a régi barátság? Hát ezért loptunk együtt vadkörtét a Mocsaras dűlőn? Hogy aztán ne ismerjük meg a drága öreg havert?

Hosszú ürge, kónuszos fejjel. Ismeretlennek is undorító, hát még drága öreg havernak. Mocsaras dűlőről egyébként az életben nem hallottam.

— Na ki vagyok? — bömböli. — Na ki?

— Na ki? — mekegem.

— Na ki?

Egy darabig ez megy, mint egy tréfás felelgetős valami bornírt daljátékból. Kezdek izzadni.

— Szóval tényleg nem tudod, ki vagyok? Feszüljek meg, ha láttam valaha.

— Hehe... dehogyisnem. Csak az arcod olyan idegen.

Közelebb dugja. Így még idegenebb.

— Na?

— Na?!

Kezembe nyom nyolc csomagot.

— Törd a kókuszt, öreg harci ló — ordítja. — Én beugrom ebbe az üzletbe, addig túráztasd a tekervényeket.

Beugrik, kiugrik. Még több csomaggal.

— Na? Szabad a gazda?

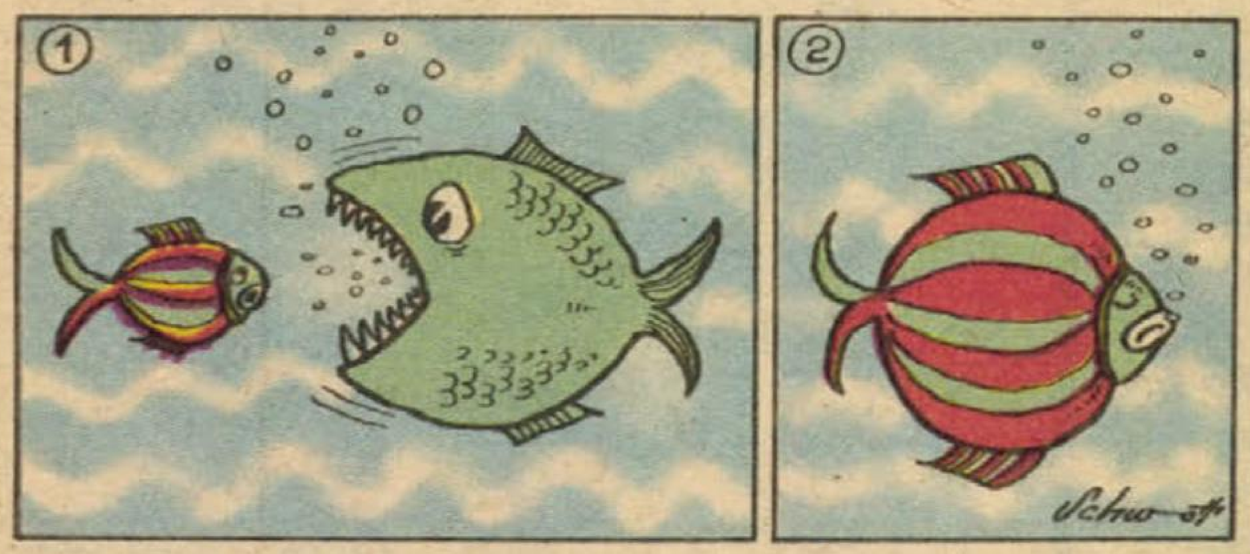
— Milyen gazda?

— Te totál becsavarodtál — üvölti. — Ne játszd meg magad, mert begorombulok.

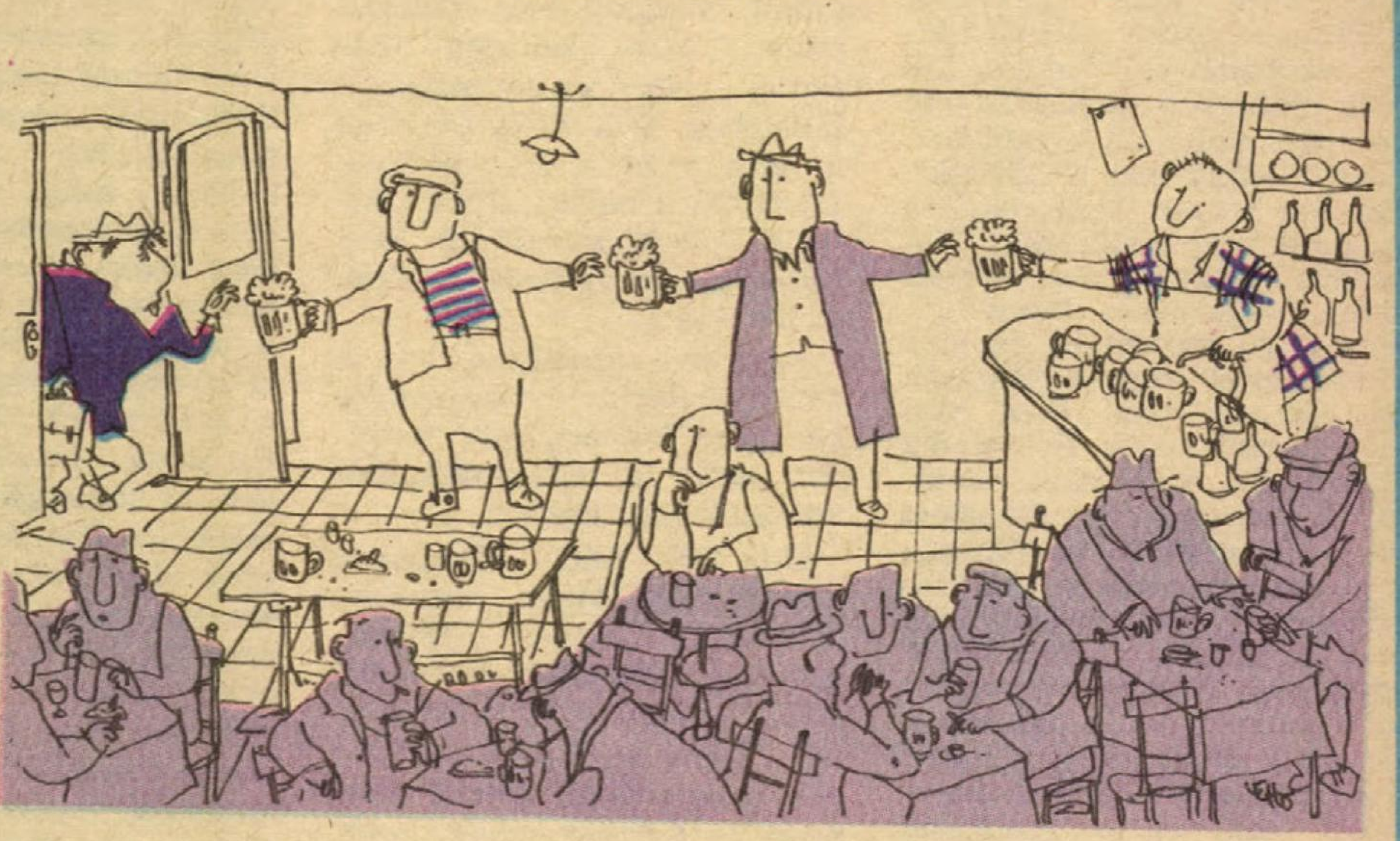
Ötven kilóval nehezebb nálam. Az hiányzik, hogy begorombuljon.



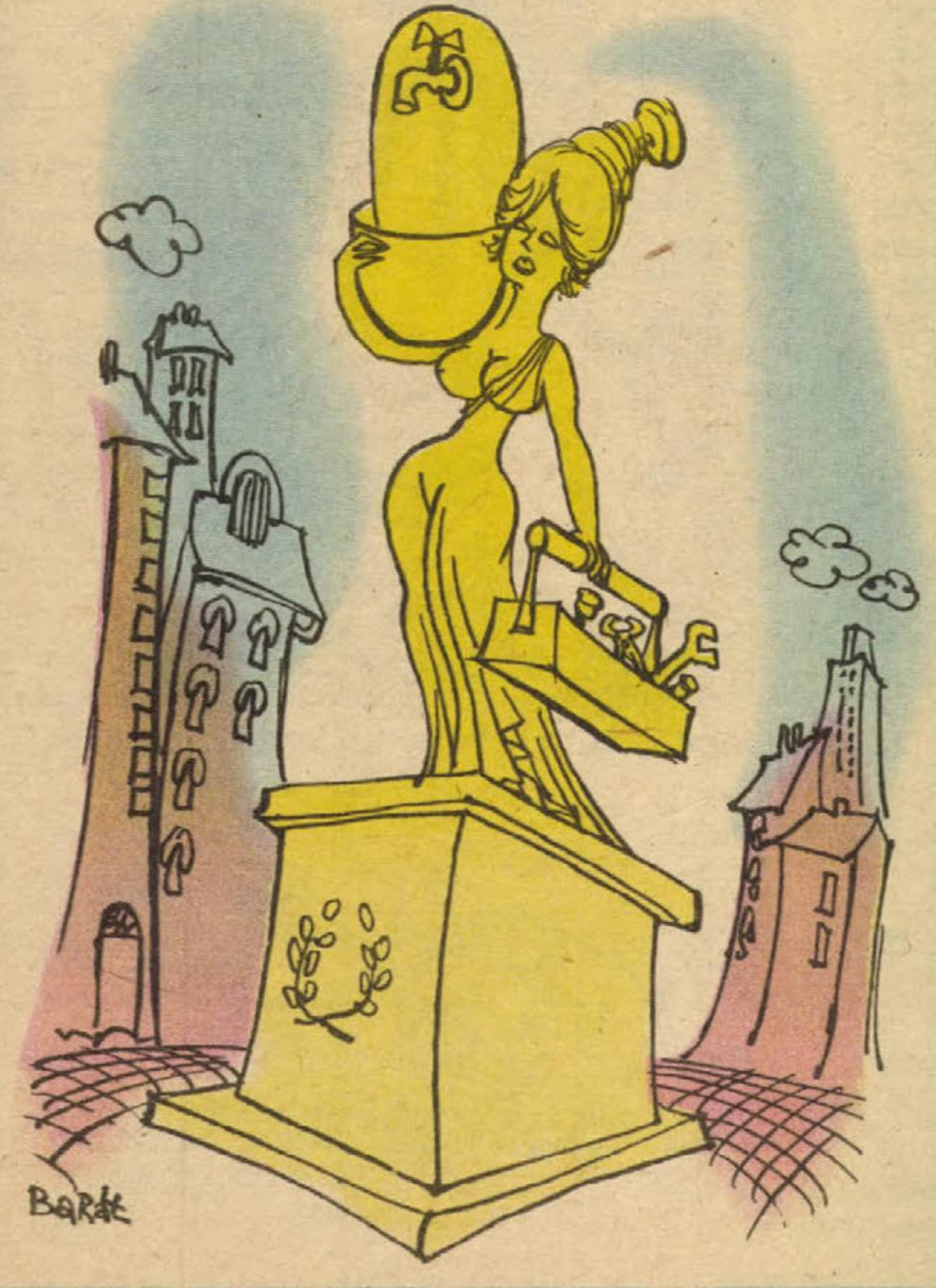
VÁRATLAN FORDULAT



TÁRSADALMI ÖSSZEFOGÁS



DISZKÚT



MENTES

Máz Lórántot, a Hírözön című lap munkatársát egyszer Irdatlan-Újfalura küldték, hogy készítsen riportot az ott működő alkoholmentes klubról.

Többek között elbeszélgetett Snitt Geyzával, a klub egyik tagjával.

— Amióta nem iszom, boldogan élek — mondta Snitt. — Megváltozott az életem!

— No és mit csinálnak a klubfoglalkozásokon?

— Cigarettázunk, kávézunk, beszélgetünk. Jól érezzük itt magunkat.

A Hírözönben terjedelmes cikk jelent meg, melyben Máz kifejtette, hogy no lám, így is lehet az alkohol ellen, meg hogy egyre többen.

Nem sokkal később Mázt új feladattal bízta meg szerkesztője: írjon riportot a szénaszalmási nikotinmentes klubról.

Lóránt barátunk meglepődve fedezte fel a tagok között Snitt Geyzát.

— Hát maga, hogy kerül ide? — kérdezte az újságíró.

— Annyira rászoktam a cigarettára az utóbbi időben, hogy azt tanácsolták, jöjjek ide. Amióta nem füstölök, megszépült az életem.

— És mivel töltik az időt a foglalkozásokon?

— Borozgatunk, kávézunk, tereferézünk, meg ilyesmik. Kellemes esték ezek.

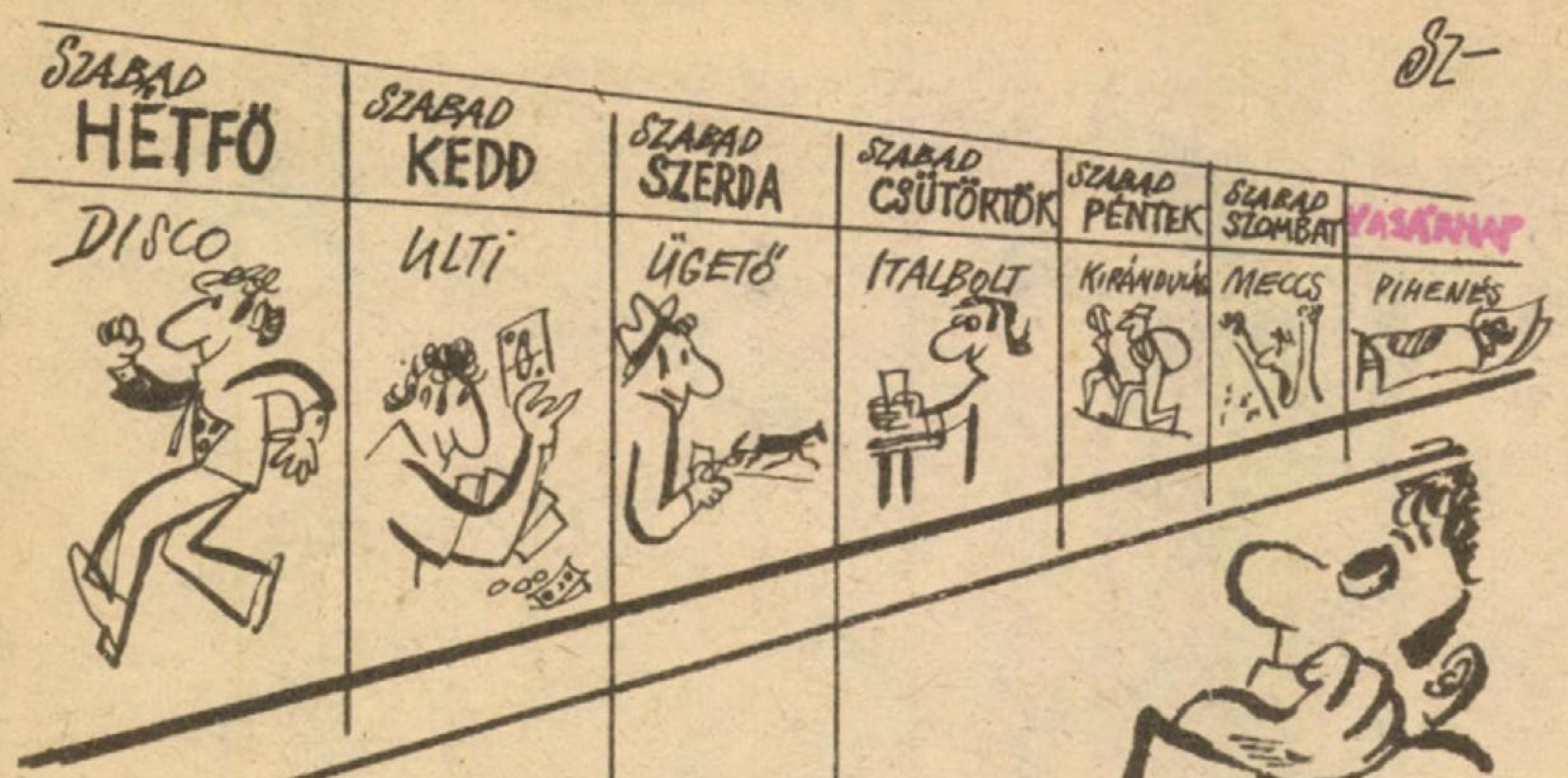
Máz felháborodottan kérdezte a klub vezetőjét:

— Tudja ön, hogy Snitt Geyza azelőtt idült alkoholista volt? Most meg hagyják, hogy bort fogyasszon? Hová vezet ez?!

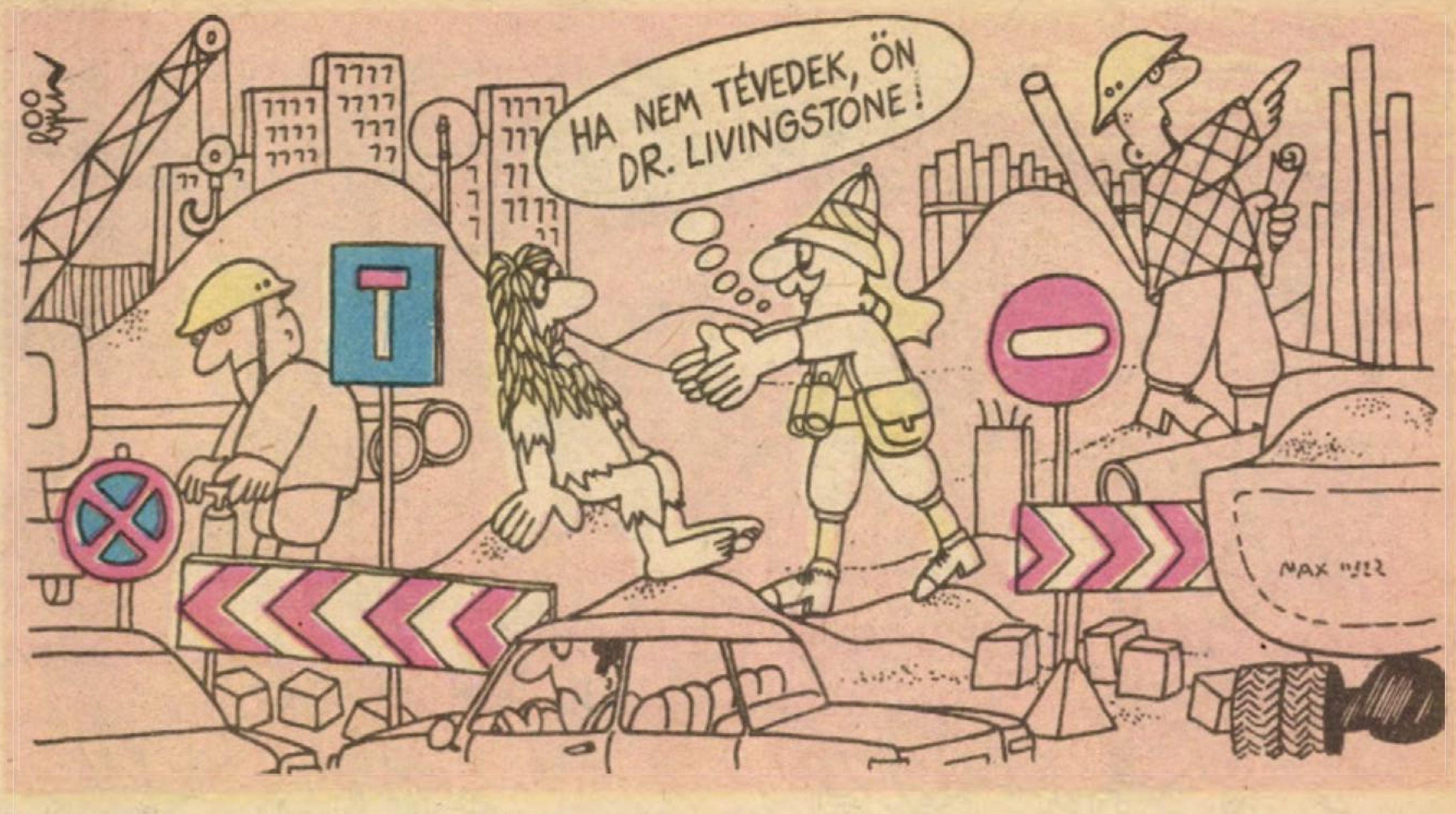


— Nyugi, nyugi — szólt a kérdezett. — Nekem az alkoholhoz semmi közöm.

IDEÁLIS NAPTÁR



PESTI DZSUNGEL



MAI INTIM PISTA



– X. fia rendezte, Y. felesége játssza a főszerepet, Z. a dramaturg sógornője . . .

KI A SZOMSZÉDOD?

Együtt a társaság, bemutattak mindenkinek, mindenkit bemutattak nekem, csak még azt nem tudom, ki kicsoda. Megtehette volna a házigazda, hogy a bemutatkozáskor megmondja: a mellettem ülő Kovácsnak ez a foglalkozása, nekem meg az a foglalkozásom, aztán nesztek, foglalkozzatok egymással. Ezt elmulasztotta. Elvben megtehetnénk, hogy megtudakoljuk egymástól. Az íratlan illemszabályok azonban tiltják, hogy valakire csak úgy rárontsak: magának mi a foglalkozása?

Nem marad más hátra, mint puhatolózni. Nézem ezt a szép, nagy, behemót embert, és félprofi szabadstílusú birkózóra, súlyemelőre vagy diszkoszvetőre tippelek. No, kezdjük hát!

— Khm . . . khm . . . Mit gondol uraságod, hány aranyérmet szereznek a fiúk Montrealban?

— Hol, kérem? És milyen fiúk?

(Sport ugrott.)

— No, csak úgy gondoltam, hogy önt érdekli a sport.

— Engem? Nincs nekem arra időm. Még a tévében sem nézem. Túl fáradt ahhoz az én szemem.

(Fáradt szem: röntgenorvos, nyomdai korrektor, más pepecselős mesterség. Talán fogtechnikus? Hibátlan, villogó fogai vannak . . . Ja, persze, házilag könnyű . . .)

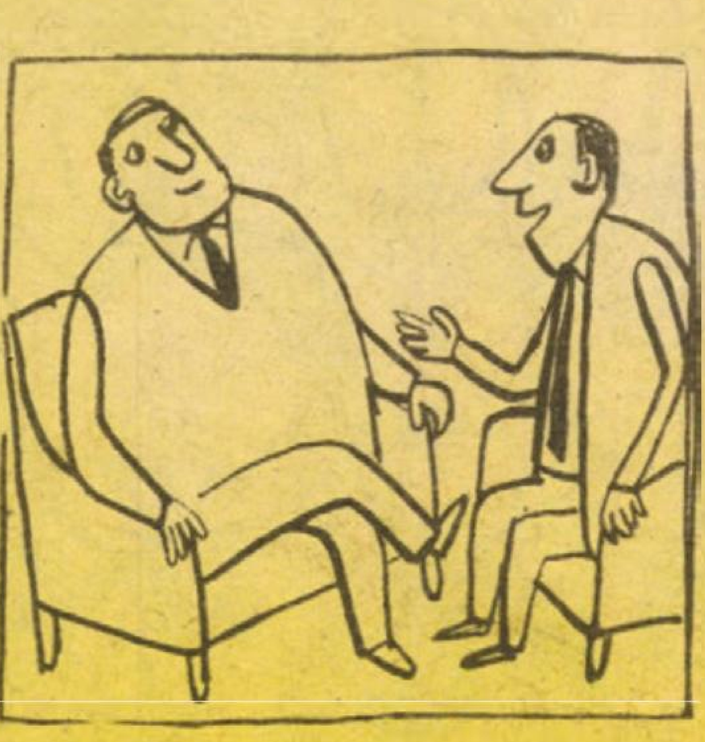
— Már ne haragudjon, kedves Kovács úr, nem tudna véletlenül ajánlani nekem egy jó fogtechnikust? A kegyed agyarai, látom, hibátlanra sikeredtek . . .

— Hála drága jó szüleimnek. Mind a harminckettő még az eredeti. Elrágom, uram, én a vasszöget is.

(Vasesztergályos? Szögkovács? Cirkuszi atléta?)

— És nem fárasztó az? Vasszöget rágni naphosszat?

— A fene se rágja naphosszat. Csak néhanapján,



próbaképpen. A múltkor például hamm, beleharaptam a gereblye fogába . . .

(Gereblye! Kertész? Sírásó? Téesz-elnök?)

— Mit szól ehhez a hideg tavaszhoz? Nem lesz baj a vetéssel?

— Nem sokat értek a vetéshez — mondta és a borospalack után nyúlt. — Nem iszik inkább egy kortyot? — a világosság felé tartotta a poharat. — Nem rossz, de pimpósodik . . .

(Vincellér? Borkostoló? Gebines?)

— Igen — óvatoskodom —, egészen jó bor. Én ugyan nem sokat értek hozzá, de maga, Kovács úr, biztosan meg tudja mondani, hány maligános?

— Maligán? Az nekem magas kérem. Nem sokat adok én az italra. Ha van, megiszom, ha nincs, úgy is jó. Én józan akarok maradni . . .

(Rendőr? Gépkocsivezető? Pilóta?)

— Hát igen, magam is azt vallom, a józanság mindenekelőtt. De sajnos, mint ön is tudja, az alkoholizmus . . . Aztán beülnek a kocsiba és nekimennek a falnak . . .

— Úgy kell nekik. Látja, ezért nem vezetek én autót. Megvan nekem a magam baja . . . Nem is kevés . . .

(Sok a baja! Anyagbeszerző? Igazgató? Főkönyvelő? Ez már sok a jóból! Ki ez a titokzatos szomszéd? Nem bírom tovább.)

— Kedves uram, már ne haragudjon, de se sport, se fogtechnika, se szögevés, se sírásás. Vincellérség nulla. Nem gebines, nem gépkocsivezető, se nem anyagos, se nem főkönyvelő. Tulajdonképpen mit csinál maga . . .?

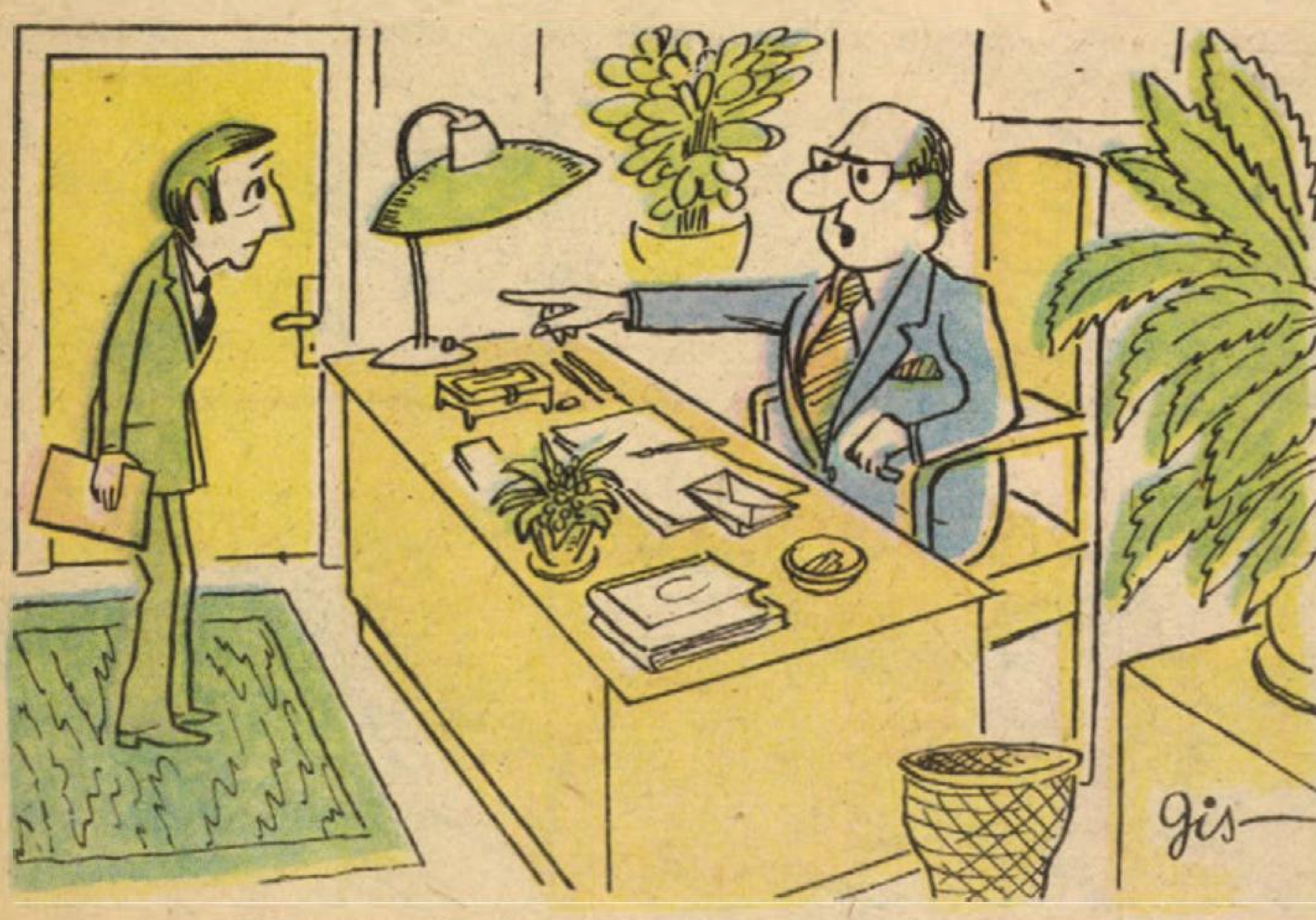
Ebben a pillanatban közbelépett a házigazda:

— Lutom, ti már alaposan összeismerkedtetek. Gyere Kovácskám, nézd meg az új pudlikutyánkat . . .

(Állatorvos? Ebtenyésztő? Sintér?)

Novobáczky Sándor

FELELŐSSÉGRE VONÁS



– . . . aztán azt is beszélik, hogy nem vesz részt az esti tévétornán . . .

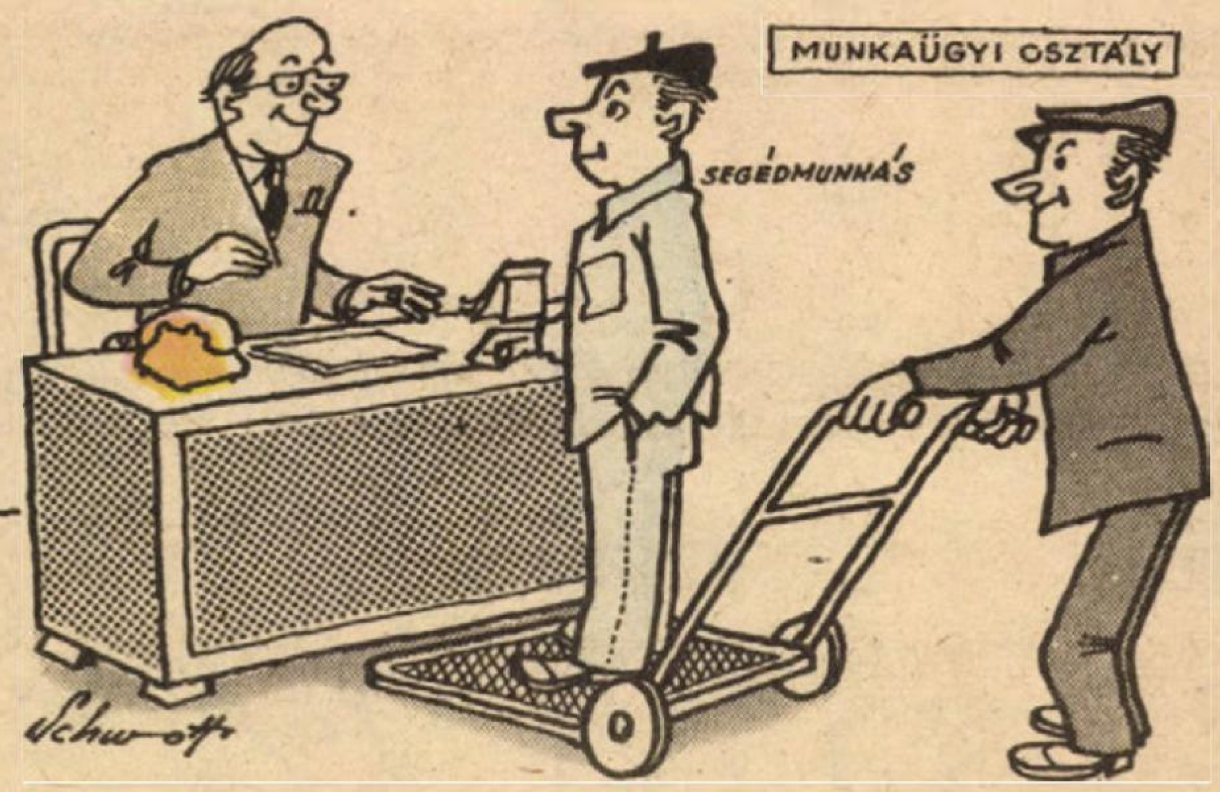
HÁTHA VALAKI NEM ISMERI . . .

A gépírónő esküvőjét tartják a házasságkötő teremben. Egyik kolléganője halkan megjegyzi:

— Nagyon fáradtnak látszik a menyasszony.

Mire egy másik kolléganő így szól:

— Ne csodálkozz, drágám, tíz évet harcolt ezért a napért . . .



– A felvétellel kapcsolatban önnek nem kell mászkálni. Mi elszállítjuk munkavédelmi oktatásra, orvosi vizsgálatra, és még a munkapadhoz is!

HÁTHA VALAKI NEM ISMERI . . .

Csipeki találkozik az utcán egyik barátjával.

— Miért vagy ilyen rosszkedvű? — érdeklődik a barát. — Talán valami baj ért?

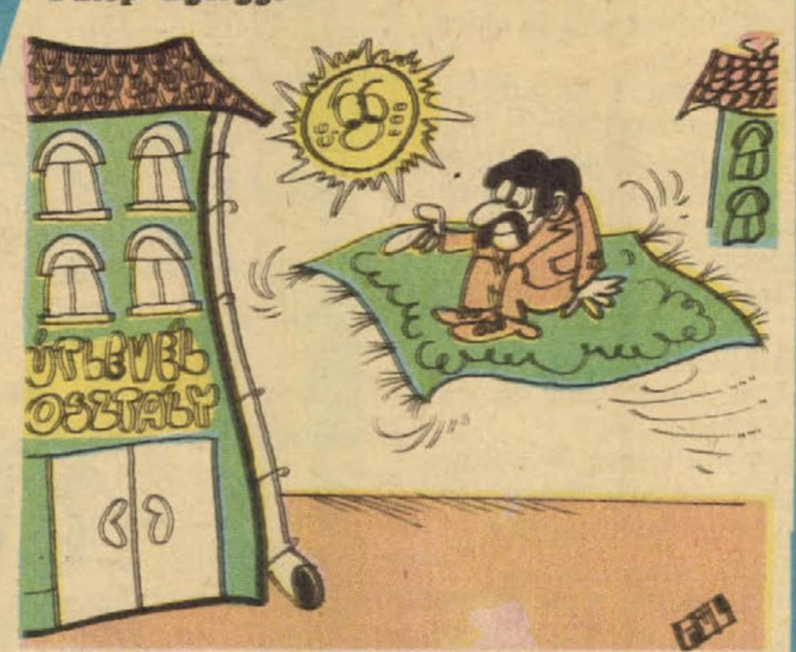
— Nem mondhatnám — válaszol Csipeki —, de tudod, a feleségem szakszervezeti beutalót kapott a Mátrába, és ha azt látja, hogy jókedvű vagyok, itthon marad.



Megkérdeztük rajzolóinkat:

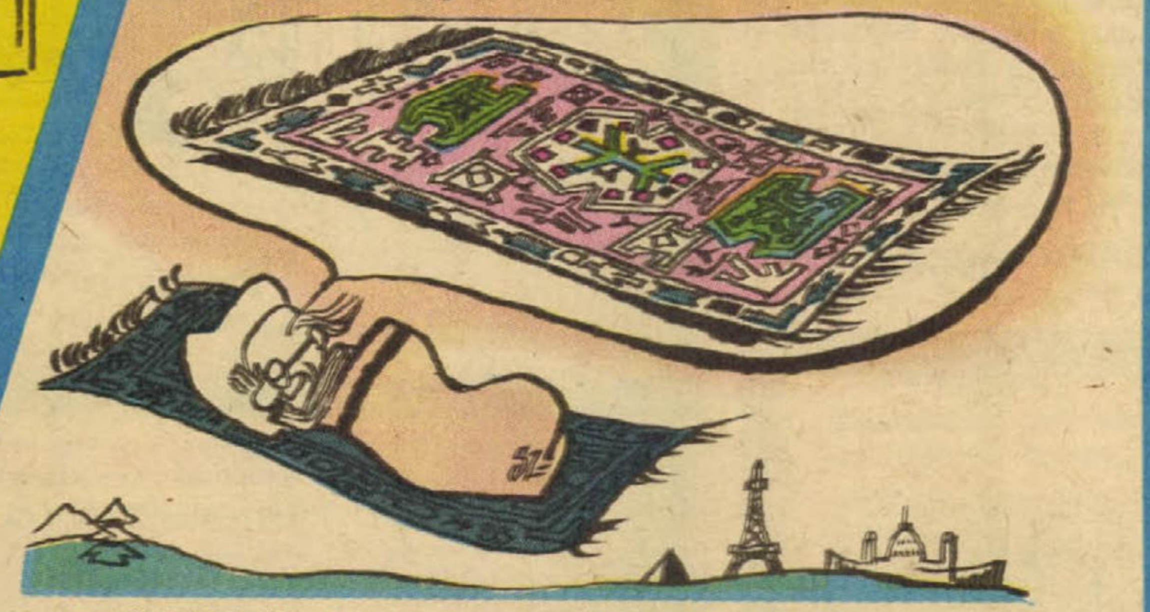
MIT CSINÁLNÁNAK EGY REPÜLŐSZŐNYEGGEL?

Fülöp György:



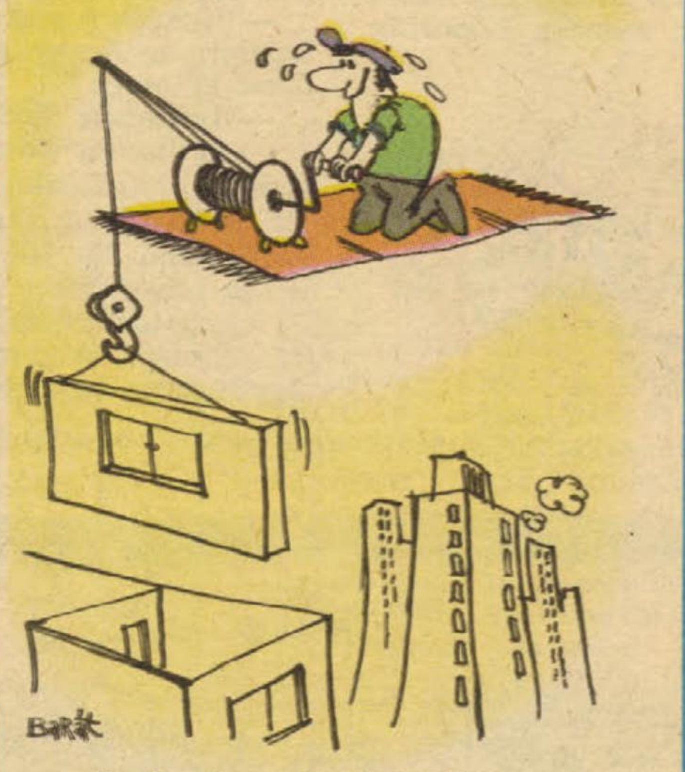
– Az tőlük függ.

Szűr-Szabó József:



– Ráfeküdnék aludni és azt álmodnám, hogy kettő van.

Barát József:



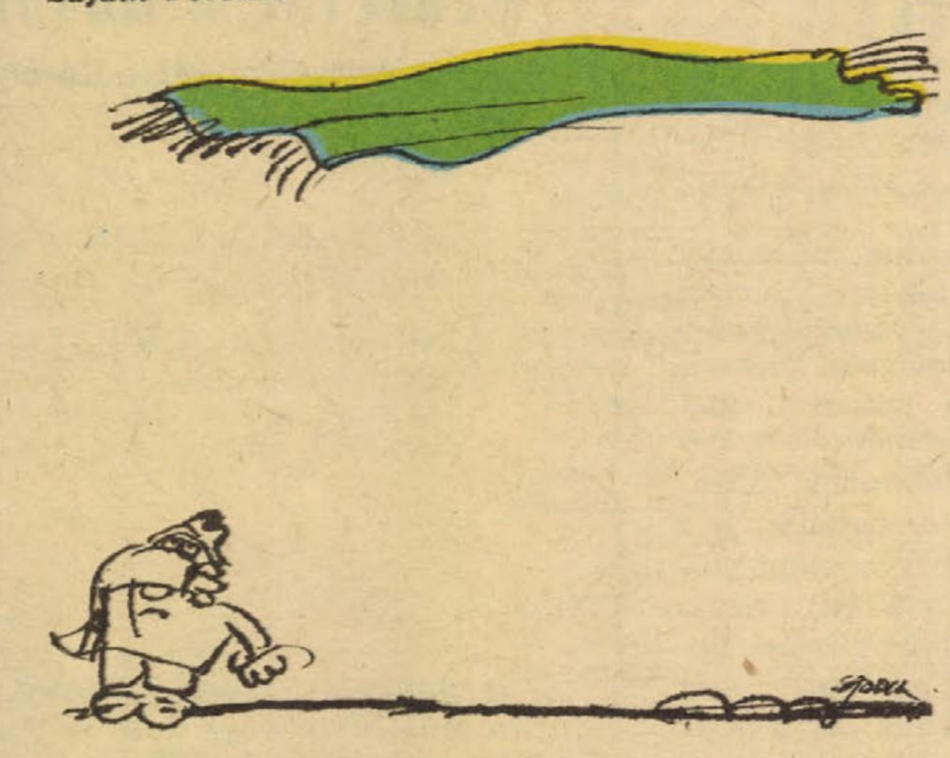
– Segíteném a lakásépítési programot.

Várnai György:



– Utána küldenék egy repülő porszívót.

Sajdik Ferenc:



– Az én tériszonyommal? Semmit!

Lehoczki István:



– Lábtörlőnek használnám, váratlan vendégek ellen.

Dallos Jenő:



– Közlekednék.

Balázs-Piri Balázs:

– Ha ráhamuznék, gyorsan lesöpörném, nehogy meglássa a feleségem.



Tót Gyula:



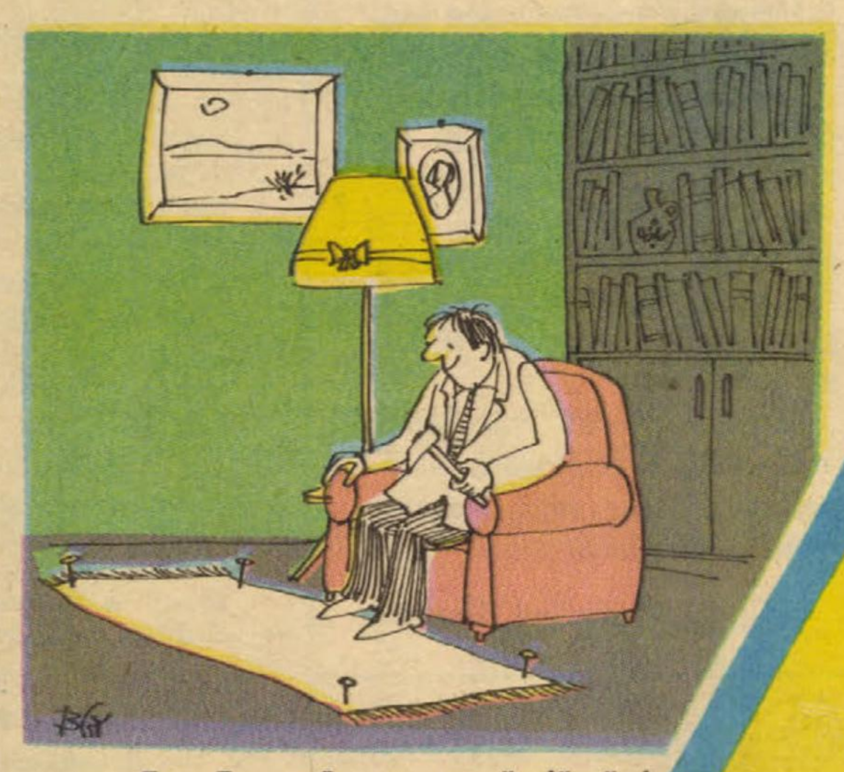
– Feketefuvart

Hegedűs István:



– Maszek liftet csinálnék belőle.

Brenner György:



– Ezt. Egy szőnyeg ne röpdössön!

VÉDŐBESZÉD

Tisztelt Bíróság!

Nem vonom kétségbe az ügyész úr által feltárt tényeket. Való igaz, hogy a Belgiumban élő Czérnay Farkas, volt magyar állampolgár, közel egymillió forintot juttatott el a deviza- és vámtörvények kijátszásával, Budapesten élő édesanyjához, özvegy Czérnay Dorottyához. A védelem csupán egy tárgyi bizonyítékot kíván bemutatni a bíróságnak: egy színes falvédőt a vádlott konyhájából, mely a sparherd felett foglalt helyet, közel tíz esztendeje.

E falvédőt, tisztelt bíróság, mely sok mindent megmagyaráz, özvegy Czérnay Dorottya egyetlen gyermeke, a Belgiumba szakadt Czérnay Farkas vásárolta egyetlen édesanyjának még Budapesten, a lipótvárosi búcsún, mielőtt elhagyta hazáját. E falvédőn, mint látni fogják, két galamb tart csőrében egy piros szívet, körülötte pedig ez a felirat olvasható:

„Minden édesanya szíve aranyból vagyon — Édesanyánk, szeretünk nagyon-nagyon!"

E falvédőről, tisztelt bíróság, a gyermeki szeretet sugárzik, mely napjainkban annyi keserű bírálat tárgya. Amidőn annyi elvetemült gyermekről olvashatunk, kik húsz kilométerre sem élnek édesanyjuktól, mégsem viselik gondjukat, Czérnay Farkas nem ezekből a gyermekekből való. Ő ezerötszáz kilométer távolságból is gondolt özvegy édesanyjára, s ha nem vesszük figyelembe, hogy deviza- és vámbűntett útján, csupán egy példás szülő-gyermek kapcsolatot tártunk fel. És vajon azzal a fél kiló arannyal, melyet a jó gyermek édesanyjához juttatott, pótolni lehet-e azt a hiányt, melyet távolléte jelentett özvegy édesanyjának? Persze, hogy nem lehet. Ezért küldött a fiú még egy fél kilót, hogy kipótolja.

A tárgyaláson bebizonyosodott, hogy számos magyar állampolgár hozott Czérnay Farkastól — a vámszabályokat kijátszva — egy-két ajándékot az édesanyjának, így képmagnót és más használati tárgyakat. A lényeg azonban



nem ez volt, hanem az, hogy személyesen hoztak hírt a fiáról, elbeszélgettek róla, elmesélték hogy él, egészséges-e? Hogy nem üres kézzel jöttek haza — lehet-e csodálkozni ezen?

Az sem mellékes, tisztelt bíróság, hogy Czérnay Farkas miért bízta meg az édesanyját különféle valuta- és aranyüzletek bonyolításával. A tétlenség az idős kor réme. A nyugdíjas Dorottya néni élete értelmet nyert a fiától kapot feladatok révén. Ha látták volna őt, tisztelt bíróság, a tárgyalás, illetőleg a leleplezés előtti időben: egy életerős, megfiatalodott Czérnay Dorottyát láthattak volna, aki a nehéz sztereo-magnókat kézben vitte a Bizományi Áruházakba.

Ráadásul — amiről a tisztelt bíróság a tárgyalás során nem értesült, de mint védőnek, kötelességem elmondani — Czérnay Farkas hallani sem akar arról, hogy az édesanyját magához vegye Belgiumban. Inkább vállalja az idős asszony sok gondot okozó, körülményes támogatását, minthogy elszakítsa megszokott környezetétől, melyhez ebben a korban már körömszakadtáig ragaszkodnak.

Czérnay Dorottya nem ragaszkodik ugyan ehhez, de a fia jobban tudja, hogy mi ártana az édesanyjának.

Remélem, hogy a könnyek nem homályosították el a bíróság szemét és méltányos ítéletet hoznak. Czérnay Farkas egyébként — édesanyjának, Czérnay Dorottyának akadályoztatása idején — volt osztálytársának, Tiszazugi Bódognak özvegy édesanyját támogatja. Címe nálam megtalálható, bizalom jeligére. Ugyanitt még néhány aranylánc is kapható. IBUSZ-csoportok kíméljenek.

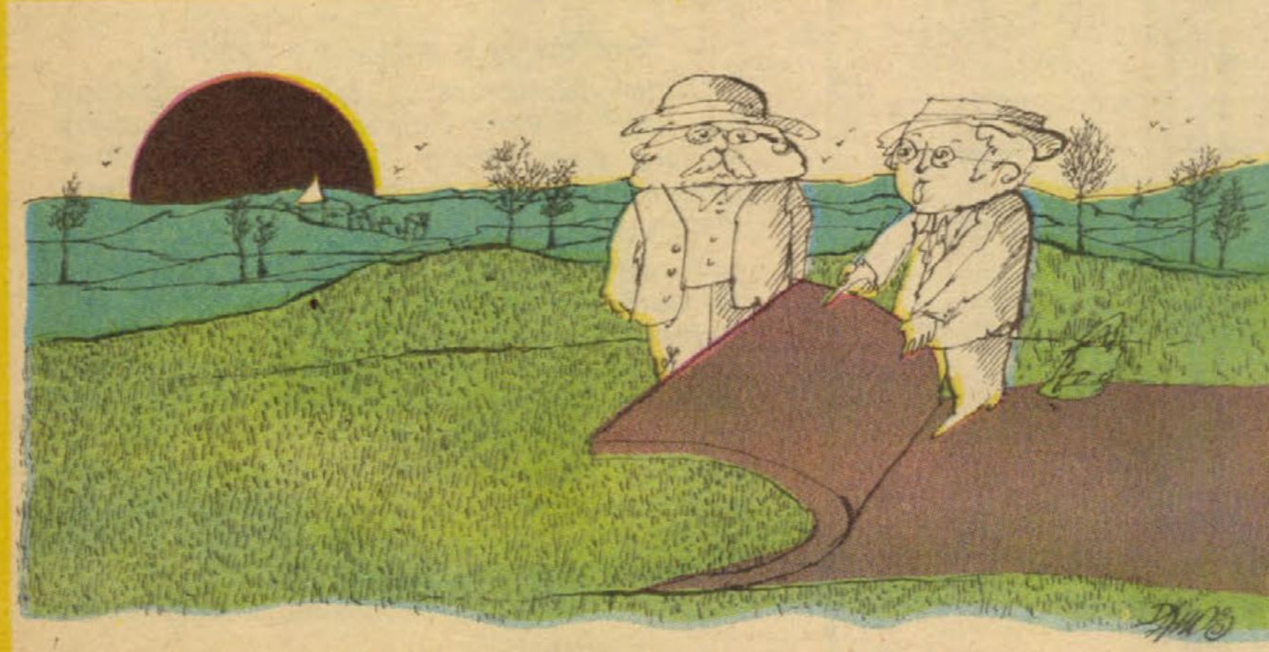
Somogyi Pál

HÁTHA VALAKI NEM ISMERI . . .

Római vicc:

— Ez így tovább nem mehet, signore! — szól a vendéghez a vendéglő tulajdonosa. — Mindennap betér, megiszik egy pohár vizet, és elmegy.

— Na és? Talán tántorogjak egy pohár víztől?



– Mindkét oldalán termesszenek zöldséget!

STILÁNKOK

HUMANIZMUS

X-ben azt szeretem, hogy nincs benne semmi szeretnivaló. Dehát őt is szeretni kell valakinek . . .

SZÉP KIS ÉTTEREM

MIUTÁN MEGÁLLAPÍTOTTUK, HOGY KEDVES VENDÉGEINK LOPJÁK AZ EVŐESZKÖZÖKET, KÉRJÜK, HOGY AZ ITT FOGYASZTANDÓ ÉTELEKHEZ OTTHONRÓL HOZZANAK KÉST, VILLÁT, KANALAT!

HIÚSÁG

— Irénke, én rendkívül elfoglalt ember vagyok. Megkérem, nézzen helyettem a tükörbe. Ugye, még nem őszülök nagyon?

KELLEMETLEN HELYZET

Kellemetlen helyzetbe kerültem. Itt jön velem szemben Béla. Igaz, hogy csak kétszáz forintos adósságról van szó, de gyorsan átmenekülök előle a túloldalra. Úgysem adja meg, minek hallgassam a kifogásait . . .

UNDOK FRÁTER

— Tudok egy szenzációs viccet, de juszt sem mondom el! Én nem foglak téged szórakoztatni!

ÉRZÉKENY LÉLEK

— Nekem vannak megérzéseim. Például megéreztem, hogy valaki az előbb a hátamba szúrt egy kést.

SÖRIVÓVERSENY

— Gratulálok! Ön negyvenkét korsó sörrel az első lett.

— Köszönöm. Csak a győzniakarás tartotta bennem a lelket, mert egyébként utálom a sört.

ÓVATOS MEGFOGALMAZÁS

Szerény véleményem szerint elképzelhető, hogy nekem százszázalékig igazam van.

ÖNKRITIKA

Ezúton töredelmesen önkritikát gyakorolok a hibákért, amit a jövőben fogok elkövetni.

TÉVES BÍRÓI ÍTÉLET

— Ön egy góllal tartozik nekünk. Mikor tudja megadni?

— A jövő szombati mérkőzésen, meccsszóra.

KRITIKA A KONCERTRŐL

A művésznő minden énekszáma altatódalnak tűnt.

IDEÁLIS ÉRTEKEZLET

— Egyetlen napirendi pontunk sincs. Így tehát feleslegesen gyűltünk össze. Köszönöm szíves megjelenésüket. Az értekezletet bezárom.

VÁLASZ

Önnek sajnos még nem kiforrott a stílusa, több helyütt nyelvtani hibákat is vétett, írásából hiányzik a szuggesztivitás, nincs hangulatteremtő ereje. Meseszövése zavaros. Röviden: az ön novellája még nem üti meg a közölhetőség mértékét. De természetesen közölni fogjuk. Jolán nénit és Imre bácsit unokaöcsi szeretettel csókolom.

Galambos Szilveszter

LUDAS MATYI KÖZMŰVELŐDIK

Menjünk múzeumba!

Kellemes, langymeleg vasárnapon indultam el közművelődési körvadászatra. Észak-Magyarország bozótosait becserkészve, öt múzeum került terítékre.

Azaz: csak négy. A hatvani Hatvany Múzeumot ugyanis lakat alatt leltem. Az ablakban tábla: „rendezés alatt". Ha rajtam múlna, én nyáron rendezném a múzeumot, holtszezonban, nem ilyenkor, a legfőbb vadászidényben, kettős ünnepek havában, áprilisban...

Nem is négy volt a múzeum, csak három. Mert Leninváros múzeumát még bezárva sem találtam meg. A művelődési házban kezdtem a „hajtást", ott kérdeztem meg, van-e már az ifjú városnak múzeuma? Csak egy helytörténeti gyűjtemény, a város másik végén, a Május 1. úton — így mondták. Kétszer felvonultam a Május 1. úton, oda-vissza, sehol nem találtam, amit kerestem. Kérdezősködni kezdtem. Csak néztek rám, szánalommal és szeretettel, s vonogatták a vállukat. Végre valaki tudni vélte:

— A helytörténeti gyűjtemény a művelődési házban van, ott keresse!

A kör bezárult. A vadászat mégsem volt teljesen eredménytelen. Találtam a Május 1. út legelején egy muzeális büfét. Alapkövét együtt rakhatták le a városéval, ott azóta semmi nem mozdult, nem változott, még tán a vendégek is ugyanazok, egy óriási őskövület az egész. Magyar italbolt a huszadik századi városalapítások korából — becses darabja lehet egy helytörténeti gyűjteménynek!

Nem is három múzeumot láttam tulajdonképpen, csak kettőt. Polgáron ugyanis csak egy kiállító teremben jártam. Ám nagyon épületes dolgokat láttam és tapasztaltam. Örökké emlékezetes kép marad számomra az elfogott zöld ulti a vízimalom alatt, a sürgönypóznák mellett, szemben a kolostorral... A vízimalom, a ko-



lostor, a sürgönypózna nem volt valóságos, csak oda volt rajzolva a kiállított grafikákra. Ezzel szemben a zöld ulti megfogható, sőt elfogható valóság volt. A kiállító terem egyben kártyaklub is. De közművelődésileg ez sem haszontalan dolog: az osztások alatti lélegzetvételnyi szünetekben a zsugások értékes képzőművészeti alkotásokon legeltethetik a szemüket. Már amennyit látni lehet belőlük a sűrű dohányfüsttől...

És nem is két múzeumot láttam voltaképp, hanem csupán egyet. Mezőkövesden a Matyó Múzeumban ugyanis semmit sem láttam a matyókból a turisták miatt. Befutott két autóbusznyi kiránduló Százhalombattáról, s a cipőskatulyányi mini-múzeum úgy tele lett velük, hogy a kiállított tárgyak helyett csak egymás hátát mustrálgathattuk. Áttörve az embergyűrűn, bemenekültem a szomszédos helyiségbe, a művelődési ház söntésébe. Szép, tágas hely: kétszer elférne benne a múzeum...

Gyöngyösön, a Mátra Múzeumban, minden rendben találtatott: nyitott ajtók, ízléssel, műgonddal megrendezett kiállítás, közepén az ősmammut, akit szülőföldje, lelőhelye után Mátraderecskei úrnak neveztem el. Még gratuláltam is neki: milyen szerencse, hogy nem Matyóföldön kerültek elő a csontjai, mert a mezőkövesdi múzeumba ugyan be nem férne, ácsoroghatna ott a művelődési ház előtt, vagy söröznetne bent a söntésben...

És voltak látogatók is, szép számmal. Pécsről, Vácról, Demecserről, Budapestről és Nyíregyházáról. Csak Gyöngyösről nem.

Mert a saját városának múzeumába ellátogató helybéli lakos ma már ritkább, mint a mammut...

Radványi Barna

MENTÉTŐL A MONOKLIIG

(Az öltözőben, Mécs Károlynál)



II. Endrét nem éppen tróntermében, csupán szűk öltözőjében keresem fel, amelyet még jobban zsugorít, hogy három másik színésszel együtt szorong benne. Ma este a Bánk bán megy, Mécs Károly tehát a magyar király sötétbarna antilopcsizmájában, kihajtott fehér, lobogós selyemingében, zöld lovaglónadrágjában fogad. A háttérben ott lóg Vigot rendőrfelügyelő kekiszínű egyenruhája is A csendes amerikaiból, s a Történelem alulnézetben féllábú Kántor Lászlójának olajfoltos kék overallja. A Thália három produkciójában játszik most Mécs Károly, újdonsült érdemes művészünk, de amikor kinyitja öltözőasztala fiókját, hogy rágyújtson és cigarettával kínáljon (ugyanis mindketten leszoktunk már — egyszer-kétszer — a dohányzásról), ott látok benne villogni egy elegáns monoklit. Ez minek?

— A következő szerepemhez kell. Molnár Ferenc leszek a Bal 4-es páholyban.

— Játszott már írót?

— Kétszer. A Falu rosszában Tóth Ede voltam. Csak bementem a végén és lármáztam, hogy miért rontották úgy el a darabomat. A Rozsdatemetőben pedig a narrátort, akit a színlap szerint Írónak hívnak.

— Tehát Fejes Endrét?

— Alaposan gyanúsítható vagyok azzal, hogy Fejest kellett eljátszanom, bár ezt a nevet a színpadon egyszer sem mondtuk ki.

II. Endre után tehát Molnár Ferenc. Azon drukkolok, nehogy egyszer összetévesszе: monokliban menjen ki középkori magyar királyt játszani és zsinóros mentében a huszadik századi magyar polgári drámairodalom legjelesebbjét.

— Nem fordulhat elő.

— Olyan jó a memóriája?

— Szerencsére nem ezen múlik. Erre a célra van minden színházban ügyelő, kellékes és öltöztető. Ők gondolkodnak helyettünk. Nálunk bőven megelégednek azzal, ha játszunk. Sőt, a kritikusok olykor még azt is sokallják.

— S ha ne adj isten, a színpadon keverednék össze két különböző szerep szövege?

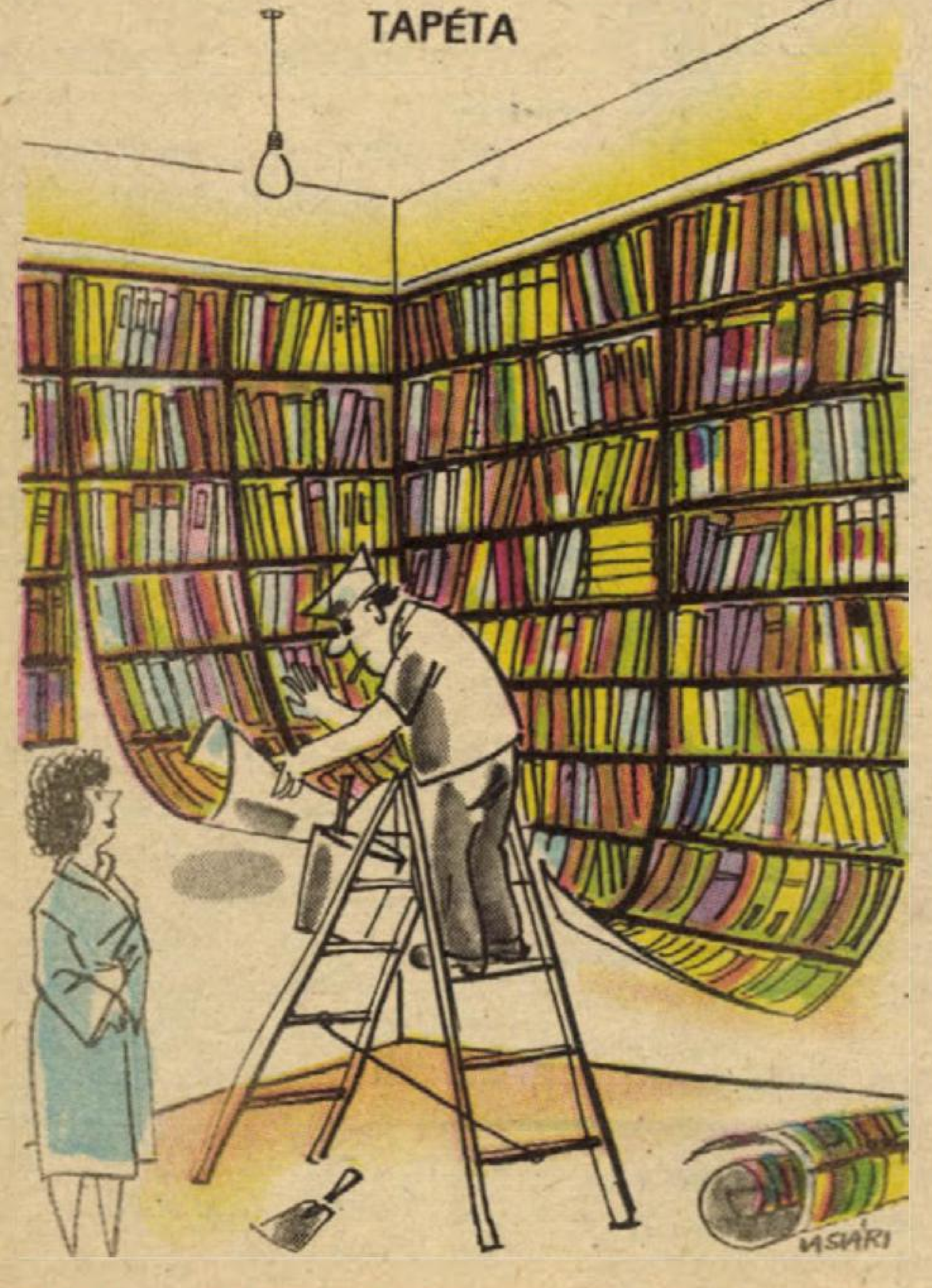
— Erre tartja a színház a súgót.

Utolsó kérdésem: a kövérkés, alacsony, ősz hajú Molnár Ferenc szerepét Kazimir Károly miért bízta éppen a nem kövér, nem alacsony és nem ősz Mécs Károlyra?

— Valószínűleg azért, mert tudja: életem álma egyszer egy Molnár darabban játszani. E szerző azonban, eléggé el nem ítélhető módon, valódi, háromfelvonásos színdarabokat írt, ez nem éppen a Thália profilja. Meglehet, Kazimir már keresgél egy Molnár-tárcát, publicisztikát, haditudósítást, regényt vagy novellát, amit színpadra adaptáljon. Addig is: Molnár szövege helyett Molnár személyét kaptam kárpótlásul vagy előlegként.

(bt)

TAPÉTA



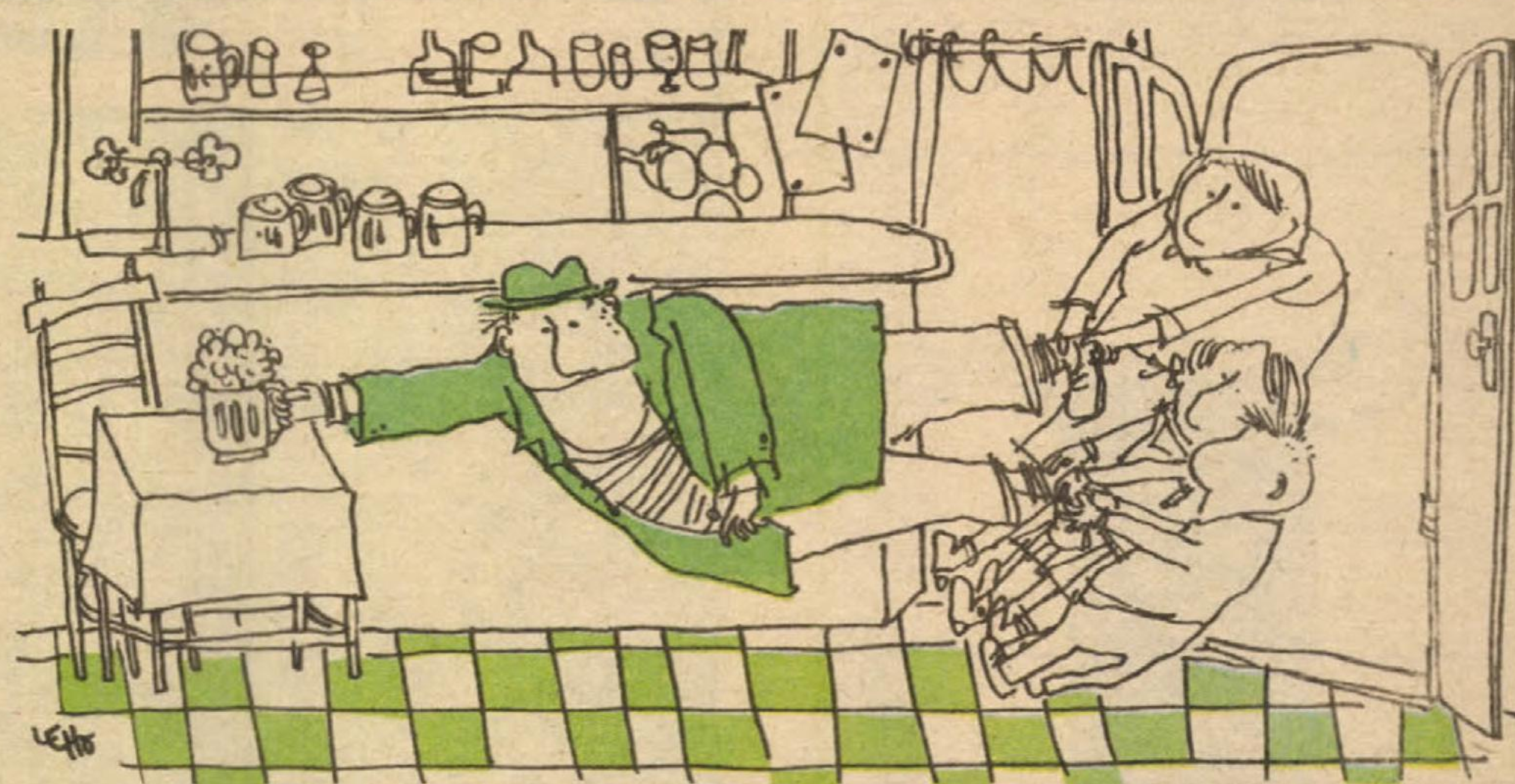
FELNŐTTOKTATÁS



— Hát olvasni tudunk-e?

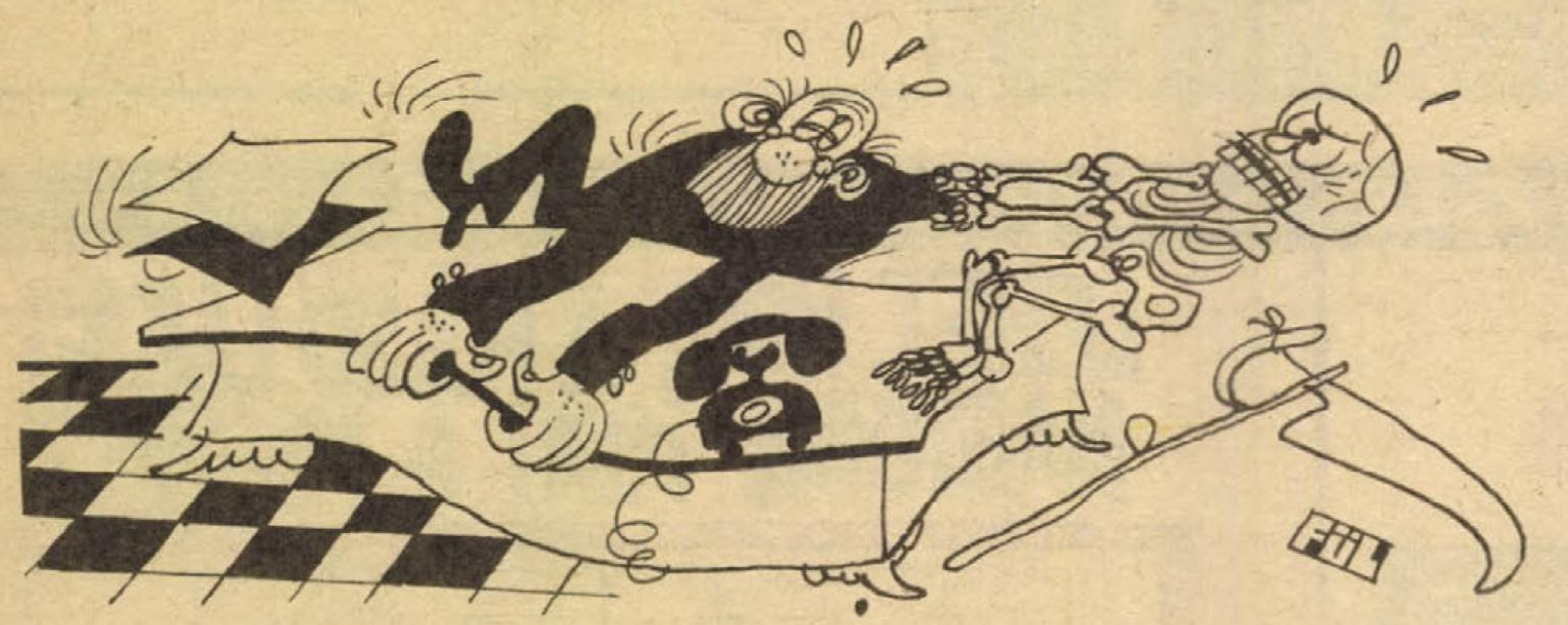


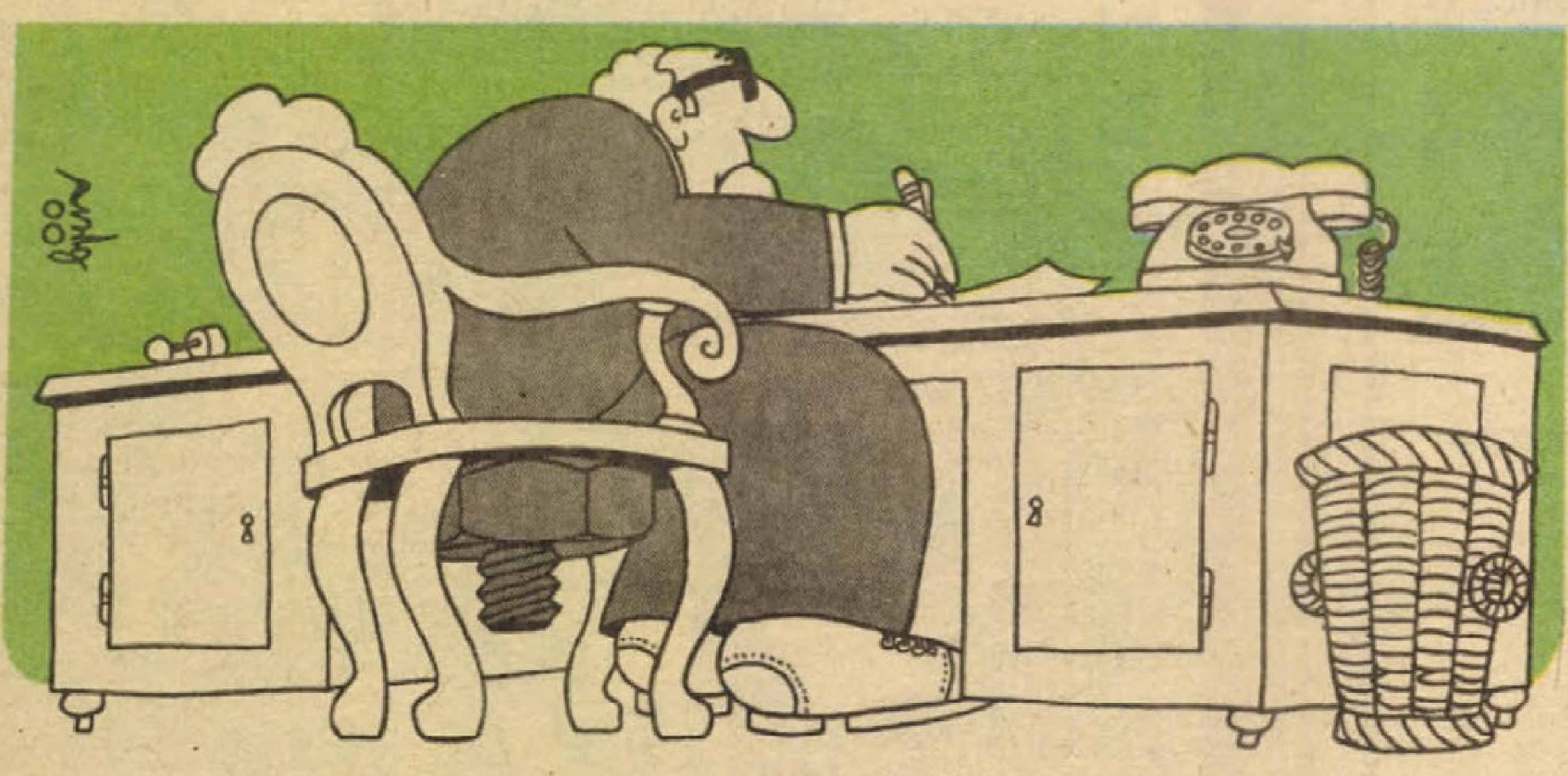




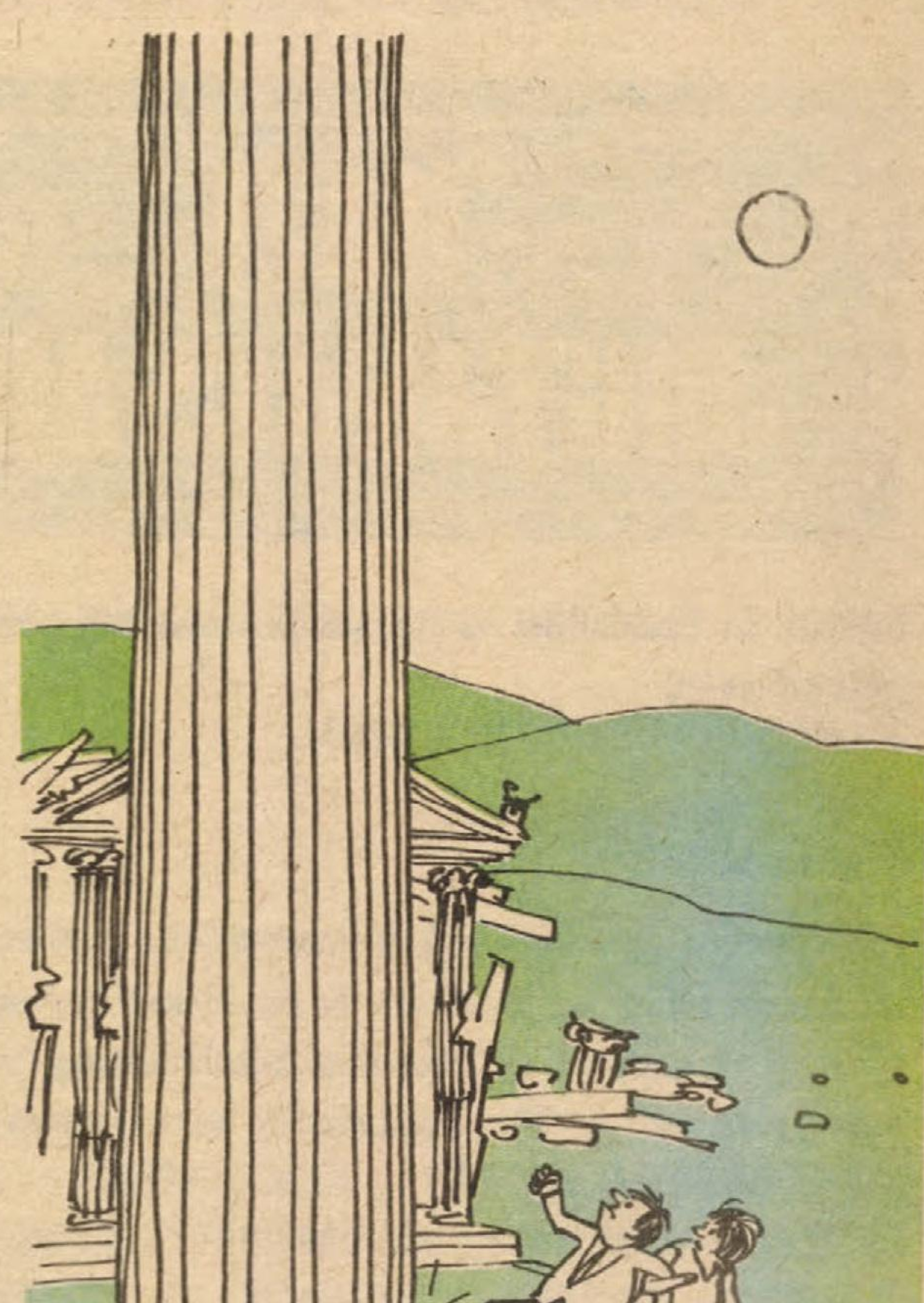
STABIL

VÁRNAI, HEGEDŰS, LEHOCZKI, FÜLÖP, BALÁZS-PIRI, SAJDIK
BRENNER



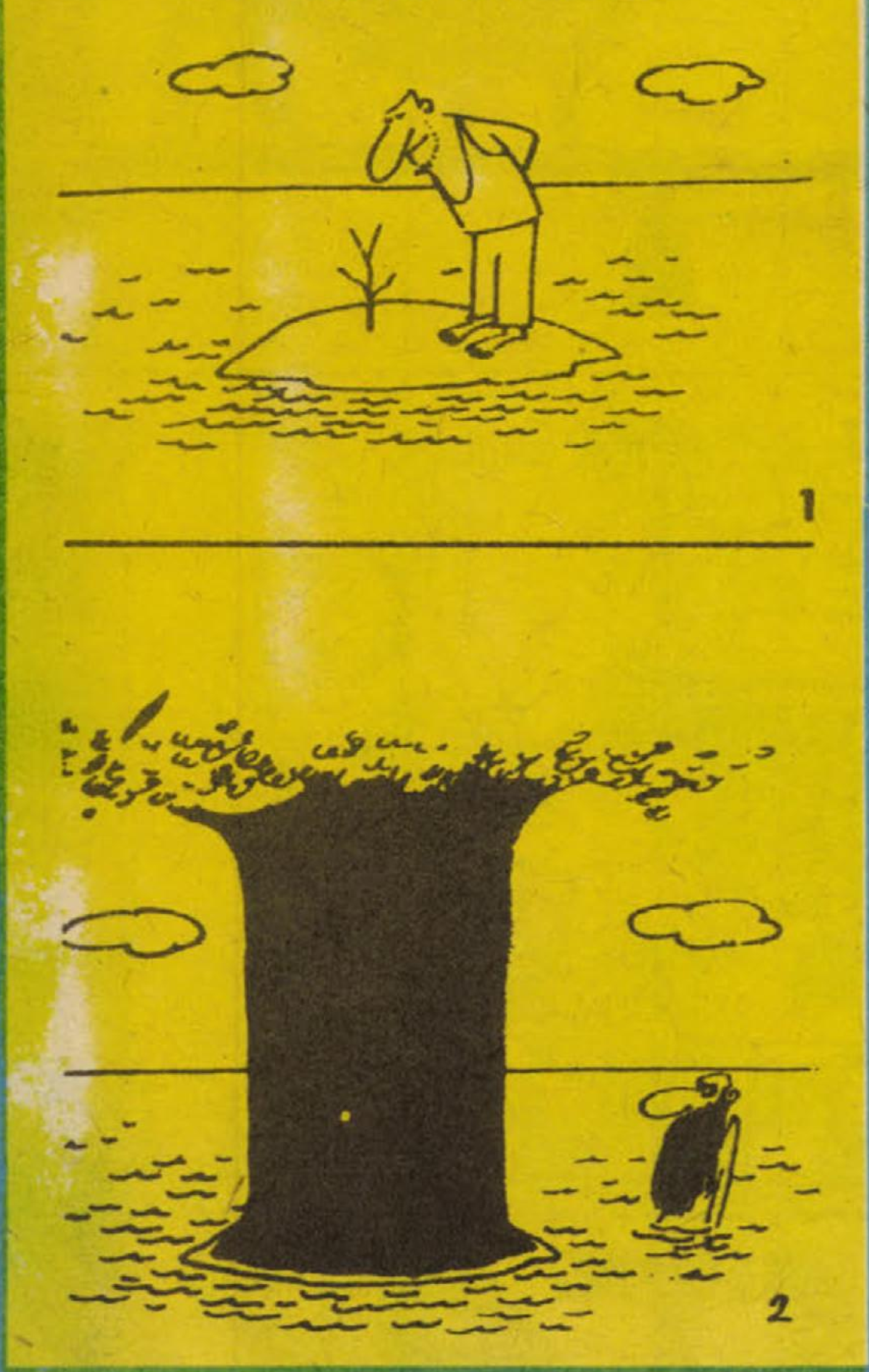




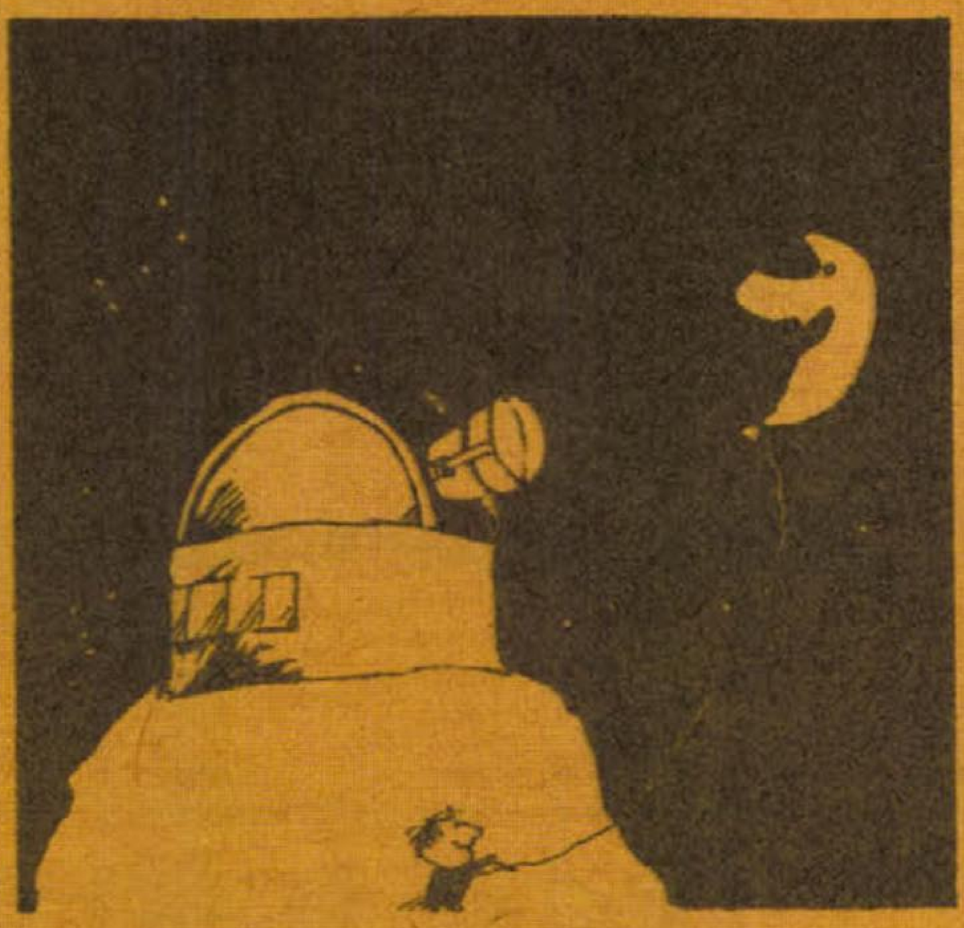


IMPORT HUMOR

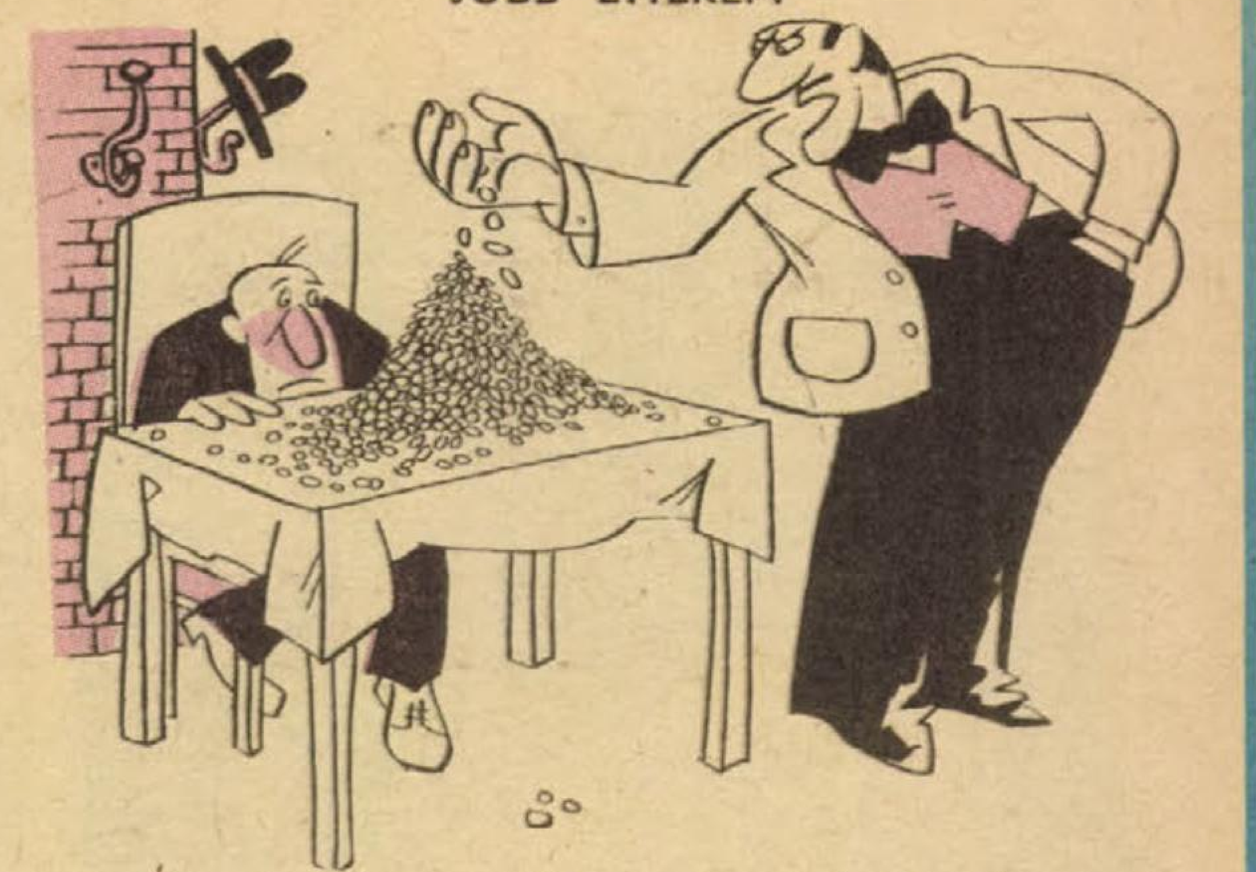
A NÖVEKEDÉS NEHÉZSÉGEI



EBADTA



JOBB ÉTTEREM

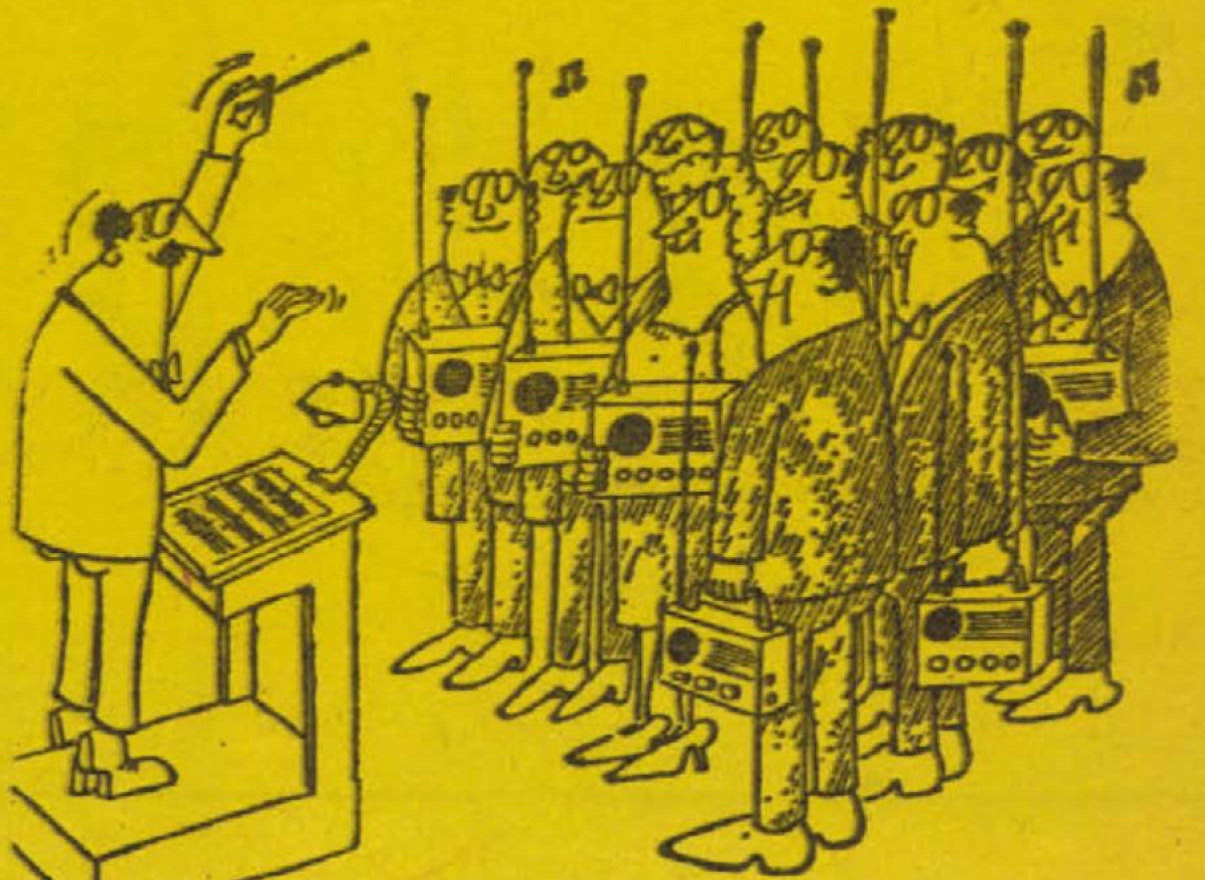


– Természetesen, fillérre visszaadunk, ahogy a kedves vendég parancsolja . . .

MERÉNYLET



RÁDIÓHANGVERSENY



ÁLLATKERTBEN



TÜCSÖK és BOGÁR

Továbbra is szívesen fogadjuk, ha ezekhez hasonló tücsköt-bogarat beküldenek hozzánk olvasóink. A legmulatságosabbakat ezeken a hasábokon közszemlére tesszük, beküldőjüket pedig honoráljuk.



Soha szervesebb egységbe szellemi és fizikai kultúra még nem olvadt. A tornateremben pedig talán válogatott csapat gordonkázik, Baróti Lajos zongorakíséretével.

(Baján fotózta Csanyik László)



Felveszünk életuntakat és halálmegvetőket!

(Sopronban fotózta Giczi Éva barbacsi olvasónk)

tett. Sajnos a magyar labdarúgásban a legutóbbi években sem sikerült megtalálni az igazi egyéniségeket, és sajnos *Nyilasi* sem váltotta be (sajnos sérülése is közrejátszott ebben) a hozzá fűzött reményeket. Emellett a technikai-

Sajnos ez sajnosan sajnálatos!

(A Népszabadságban észlelte Nagy Imre solymári olvasónk)



Talán olimpiai szám is lesz az aszfaltozásból? Akkor viszont még gyakorolni kell!

(A XVIII. kerületben fotózta Ruga György)

Aszongyák

hogy az ausztráliai ruházati ipar történetének legmélyebb válságát éli át.

Azt hiszem, ez a hír egyedül a sztriptíz-táncosnőket hagyja hidegen, akik nem fektetnek olyan nagy súlyt az öltözködésre, ők inkább a vetkőzésre fektetnek nagy súlyt, ők még a csúnya, kissé cinikus mondást is, amely szerint ruha teszi az embert, akként módosítják, hogy a levetett ruha teszi az embert, egy elegáns férfira azt mondják, hogy nézd csak, milyen jól áll rajta a ruha, a fent említett hölgyekre viszont azt mondják, hogy nézd csak, milyen jól áll rajta a semmi, tehát egy kis nagyképűséggel új fogalmat kreálhatunk, a ruházati ipar mellett már van ruházattalan ipar is, de ne léháskodjunk, az öltözködés komoly dolog, ha az ember (a férfi) betér egy ruházati boltba, bármit próbál fel, lelkesen közlik vele, hogy úgy áll rajta, mintha ráöntötték volna, ezt oly meggyőzően tudják mondani, hogy a vevő akkor is elhiszi, ha a nadrág a térdéig, a kabát ujja pedig a könyökéig ér, bár ha az étteremben az ilyen ruha paradicsomos lesz, akkor teljes joggal lehet rá azt mondani, hogy minthа ráöntötték volna, de ne bántsuk a konfekciót, elvégre nemcsak a ruha gazdájának van joga, hogy lógjon a munkahelyén, hanem a ruhának



is, hogy lógjon a gazdáján, de térjünk a tárgyra, az ausztrál ruházati ipar válságát mindenféle importkorlátozásokkal próbálják enyhíteni, ami azért jó, mert a melbourne-i vagy adelaide-i presszókban üldögélő ausztrál pillangók (ezt a meghatározást nem a nagy Brehmből vettem) legalább azt mondhatják, ha valaki kevesli a rajtuk levő ruhát:

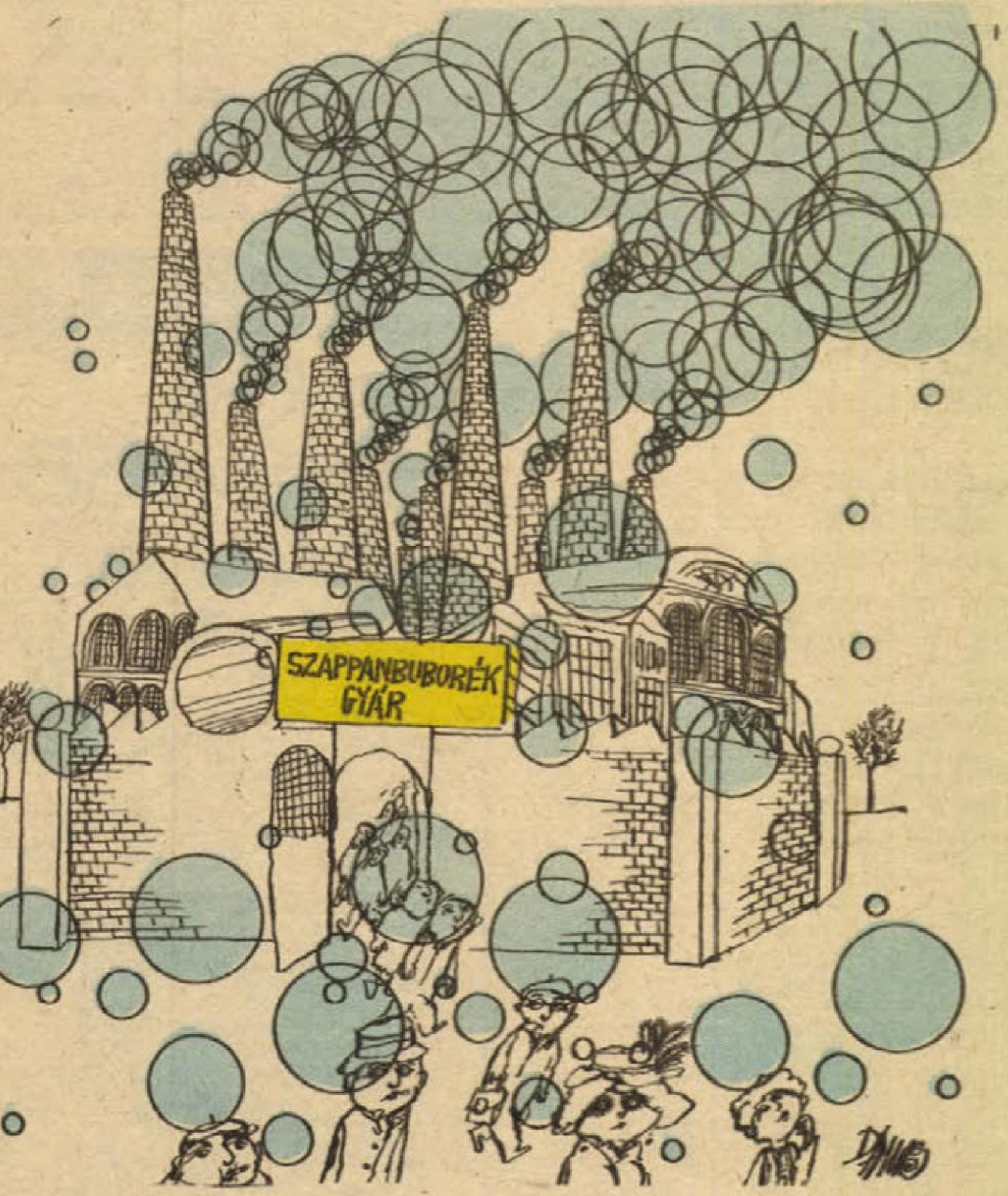
— Mit bámul, nem hallott még a ruhabehozatali korlátozásról?

(gergely)

NAGY VÁLASZTÉK



ABSZURD



TRIBÜN

A glasgow-i St. Leonard leánygimnázium néhány növendéke kiadós kirándulást tett a Himalája előhegyei között.

— Legizgalmasabb élményünk az volt — számoltak be utóbb a Glasgow Herald hasábjain —, amikor elefántok hátán vittek minket szafárira. A legmaradandóbb pedig, amikor összetévesztettek bennünket a svéd női futballválogatottal.

*

A Stalybridge Reporter c. lapban olvastuk a következő kifakadást:

„A mérkőzés végén a szurkolók egy része féltéglákat hajított a játékvezetőre. A mai építőanyagárakat figyelembe véve ez megbocsáthatatlan pazarlás."

*

Stephen Ayres, huszonöt esztendős vízőr az életét tette kockára, amikor a brentfordi Grand Union csatorna partjáról egy fuldokló után vetette magát. A bátor vízőr ugyanis nem tudott úszni. Szerencsére a csatorna vize csak térdig ért azon a részen. Így Stephen minden különösebb életveszély nélkül partra vonszolhatta a fuldoklót.

Csak a bokája törött el.

— Mostanáig — mondta a kórházban —, főként a mély víztől tartottam. Most rá kellett jönnöm, hogy az se jó, ha túl sekély.

*

Walter O'Malleyt, a Los Angeles Dodgers menedzserét azzal csábították egy bankettra, hogy ott milliomosokkal is találkozhat.

— Ahhoz, hogy milliomosokkal találkozzak — mondta —, nekem sehová se kell mennem. Egyszerűen benyitok az öltözőbe a játékosaimhoz és kész.

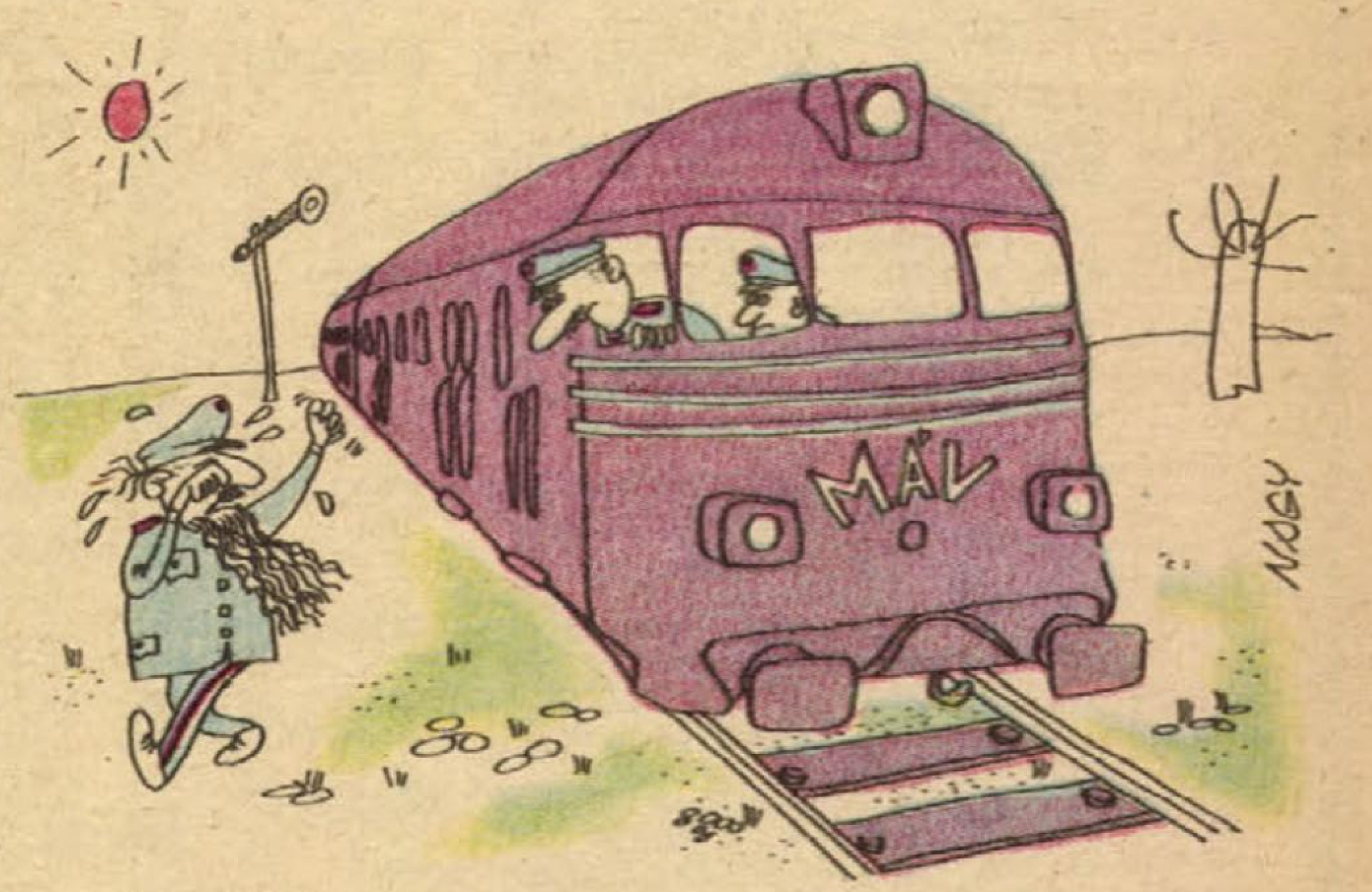
(p. p.)

ÉPÜL A TÁRSASHÁZ



— Ne izguljanak, a nehezén már túl vagyunk...

SÉRTŐDÉS



— Nem volt hozzám egy jó szavuk sem, inkább elmegyek az úttörővasúthoz.

ZSÖLLYE

Drahota Andrea szabad idejében szívesen kertészkedik. A napokban betért egy magkereskedésbe, ahol olyan magot kért, amelyből valamilyen szép fa nőhet ki. Amikor az eladó átnyújtotta a csomagot, Drahota megkérdezte:

— Erős és nagy fa lesz ebből a fajtából?

Az eladó bólintott.

— Gondos ápolás mellett biztosan!

Drahotát láthatólag boldoggá tette a válasz.

— Nagyszerű! Akkor kérek még egy csomaggal és rögtön átmegyek a szemközti áruházba, ahol mindjárt vásárolok egy függőágyat is!

Filmszínházaink nagy sikerrel vetítik a „Zorro" című színes olasz—francia kalandfilmet. A Madách Színház Othello előadásának szünetében a Ciprus kormányzóját játszó Dózsa László lelkendezve számolt be kollégáinak a filmről.

— Ragyogó színészek, izgalmas jelenetek, óriási verekedés kint és bent!

Tímár Béla közbeszólt:

— Mi az, hogy kint és bent?...

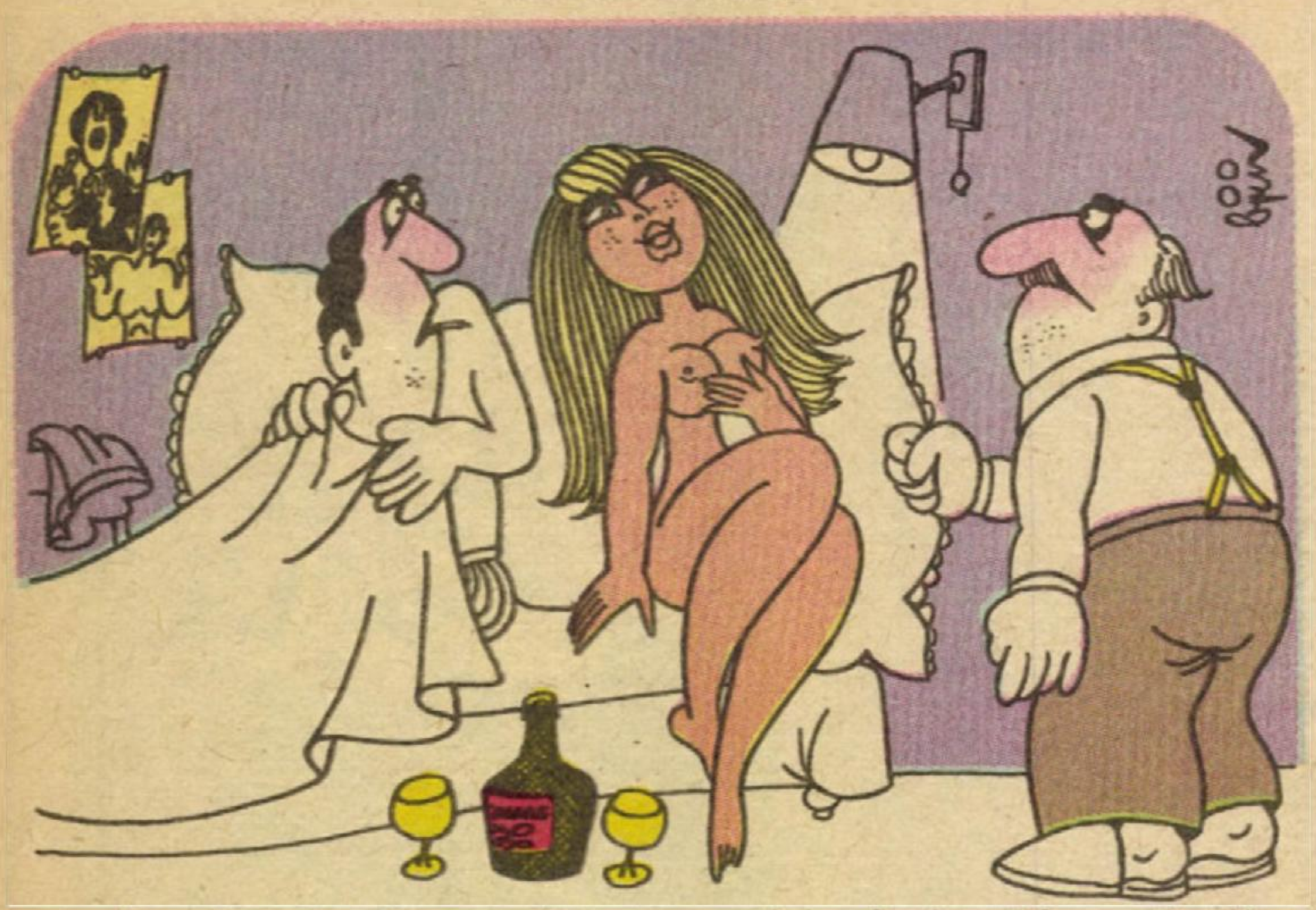
— Hát bent a moziban Zorro, azaz Alain Delon verekszik Huerta ezredessel, azaz Stanley Bakerrel a szép Hortensiáért, kint a mozi előtt pedig a közönség a jegyüzérekkel a jegyekért!... Tehát izgalom van bent is kint is... verekedés van bent is kint is... És miután a bemenni készülő közönség között ott voltam én is Gyenge Árpáddal, így ragyogó színészek voltak bent is, kint is!

Rátonyi Róbert

FEKETE HUMOR

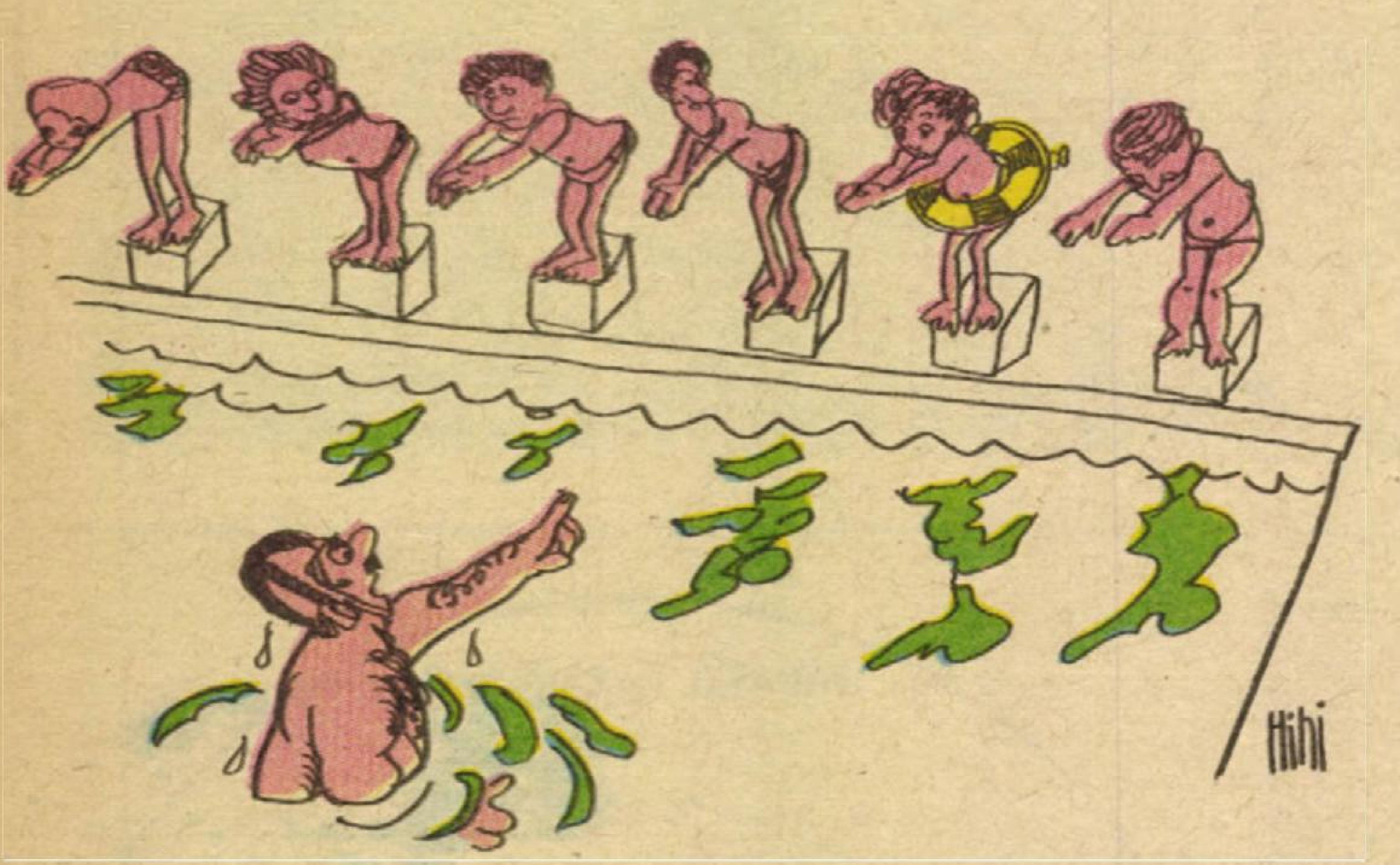


KÍNOS HELYZET



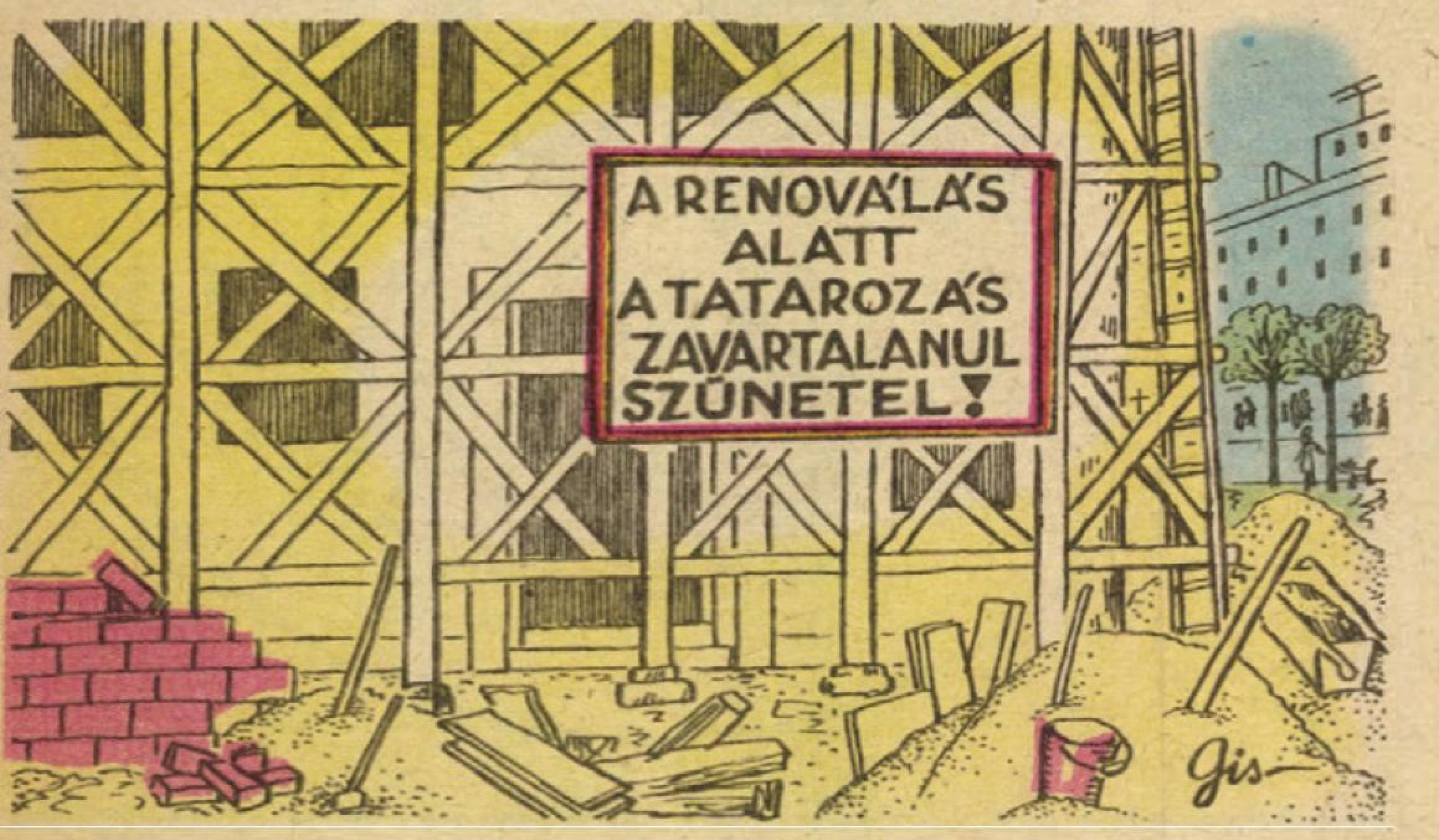
– De papa, csak nem akarsz egy nős emberhez kényszeríteni?

TANUSZODA



– Kovács, készültél?

ŐSZINTE TÁBLA



Ludas Matyi

SZATIRIKUS HETILAP

Főszerkesztő: Árkus József
Főszerkesztő-helyettes: Mikes György
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Csollány Ferenc
Szerkesztőség:
Budapest VIII., Gyulai Pál utca 14.
Postacím: 1977 Budapest
Telefon: 335–718
Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3.
Postacím: 1959 Bp. Tel.: 343-100, 142–220

•

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a helyi (Budapesten a kerületi) kézbesítő postahivatalokban és a kézbesítőknél. Előfizetési díj 1 hónapra 7,50 Ft. ¼ évre: 22,50 Ft.

Készült a Zrínyi Nyomdában rotációs ofszetnyomással
77.2308/2-16 — Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 78.
Felelős vezető: Bolgár Imre vezérigazgató

INDEX: 25 504



HÁTHA VALAKI NEM ISMERI...

A rendező magához hívatja a színházi ügyelőt:

— A mai előadás tizenhárom perccel hosszabb volt, mint a bemutató. Miért? Hosszabb szünetet tartottak?

— Nem.

— Később kezdték az előadást?

— Nem.

— Hát akkor?

— A főszereplő megfogadta a kritikus tanácsát. Ezúttal helyesen ejtette ki a dupla mássalhangzókat...

SZEGÉNY SZERZŐ PANASZA

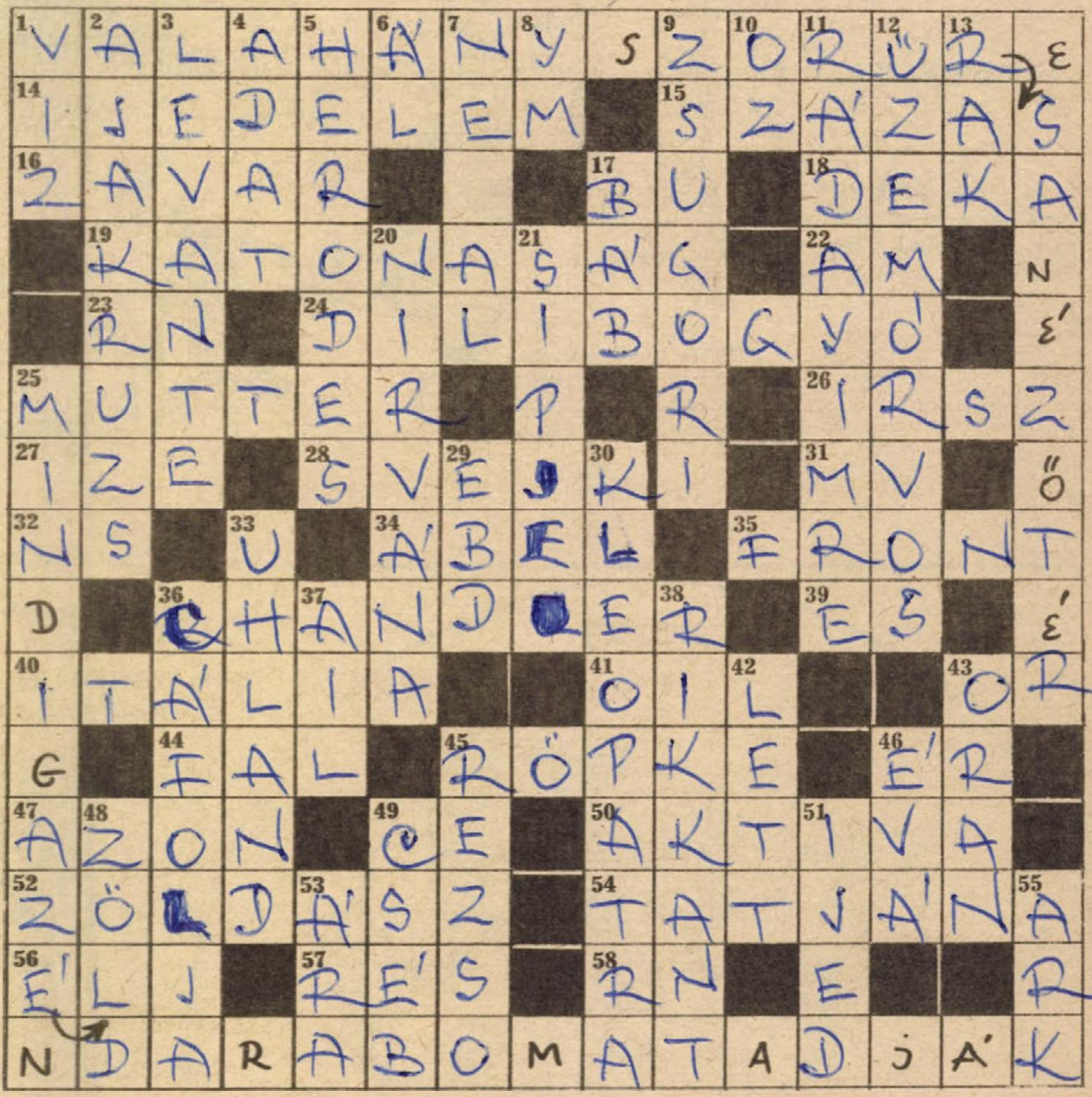
A jeles színpadi szerző bánatosan ül a művészklub sarkában. — Mi a baj? — érdeklődik az egyik klubtársa — látom, rosszkedvű vagy... — Ne csodáld... — feleli amaz — ez a piszok Kemecsey állandóan kibabrál velem... — A színigazgató? — Igen. Képzeld... vízszintes 1 — függőleges 25. Megfejtésül ezt a két sort kell beküldeni kizárólag levelezőlapon legkésőbb április 25-ig erre a címre: Ludas Matyi, 1977 Budapest. A megfejtők között háromszor 100 forintot sorsolunk ki.

VÍZSZINTES

14. Többnyire erős szívdobogással jár
15. Lehet bankjegy, lehet villanykörte
16. Valaminek a működésében beálló rendellenesség
17. Bánat
18. Súlyegység
19. A honvédelem szolgálatában áll
22. Az americium vegyjele
23. R. N.
24. Idegnyugtató — a kedélyesebb nevén
25. A fater felesége
26. „Betűket vetsz a papírra”
27. Ételnek van
28. Hasek halhatatlan hőse
31. Mint vendég — a színlapok rövidítésével
32. N. S.
34. Az első gyilkosság áldozata
35. Hadszíntér; harctér
36. Világszerte népszerű detektívregény-író (amerikai)
39. S
40. Európai állam
41. Olaj — angolul
43. ...gyilkos
44. Szobát határol
45. Könnyed, gyorsan múló
46. A legkisebb folyóvíz
47. Nem ezen
49. A cérium vegyjele
50. Valamilyen társadalmi szervezet tevékeny tagja
52. A magyar kártya egyik lapja
54. Orosz női név
56. ... és virulj!
57. Folytonossági hiány
58. R. N.

FÜGGŐLEGES

1. Kitűnő ital
2. Egy tárgy a hölgyek retiküljében
3. A Földközi-tenger keleti partvidéke
4. A statisztika „alapanyaga”
5. Több zsidó király neve az ókorban
6. Nem igazi
7. Ázsiai állam, fővárosa Katmandu
8. Ybl monogramja
9. Fogához veri a garast
10. Emlékezetes mesefilm
11. Népszerű színművészünk
12. Doktor bácsi a munkahelyen
13. Tüzet...
17. A tekesport kelléke
20. A buddhista vallás szerint a teljes boldogság állapota
21. Futballmérkőzésen sokszor hallható
29. E. B. D.
30. Egyiptom királynője volt, Antoniusszal együtt öngyilkos lett
33. Német költő (1787—1862)
36. „Azt állítja, hogy nem igaz”
37. A. I. L.
38. Jókedvében kurjant, kiált
42. A Szovjetunió egyik népe
43. Kikötőváros Algériában
45. Gáztűzhely
46. Ádám párja
48. Szín
49. Biztosítási forma betűjele
51. Ebből az igéből származik a vízszintes 14
53. „Forintban kifejezett értéke”
55. ...angyal



AZ AGGÓDÓ VENDÉG

című keresztrejtvényünk megfejtése:

— És fejben tud majd tartani ennyi mindenféle eledelt?

100—100 forintot nyert:
Farkas Györgyné, 6794 Üllés, Wesselényi u. 37.
Harkai Gyuláné, 1081 Budapest, Népszínház u. 49.
Károlyi Kálmán, 5000 Szolnok, Tisza Antal u. 1.
A nyereményeket postán küldjük el.

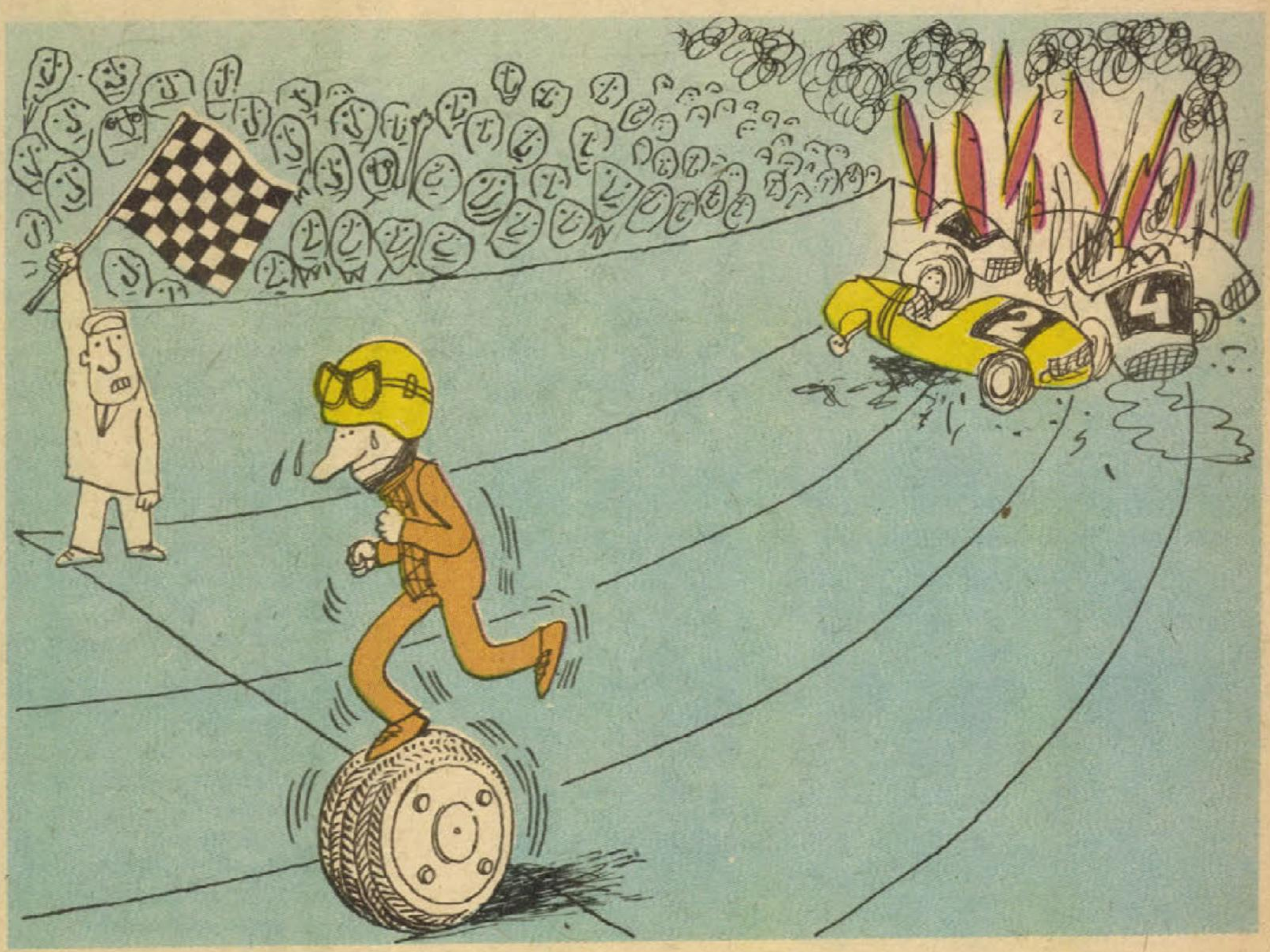
TÓTÁGAS

TÓT GYULA RAJZAI

PESTI BŐSÉGSZARU



A GYŐZTES

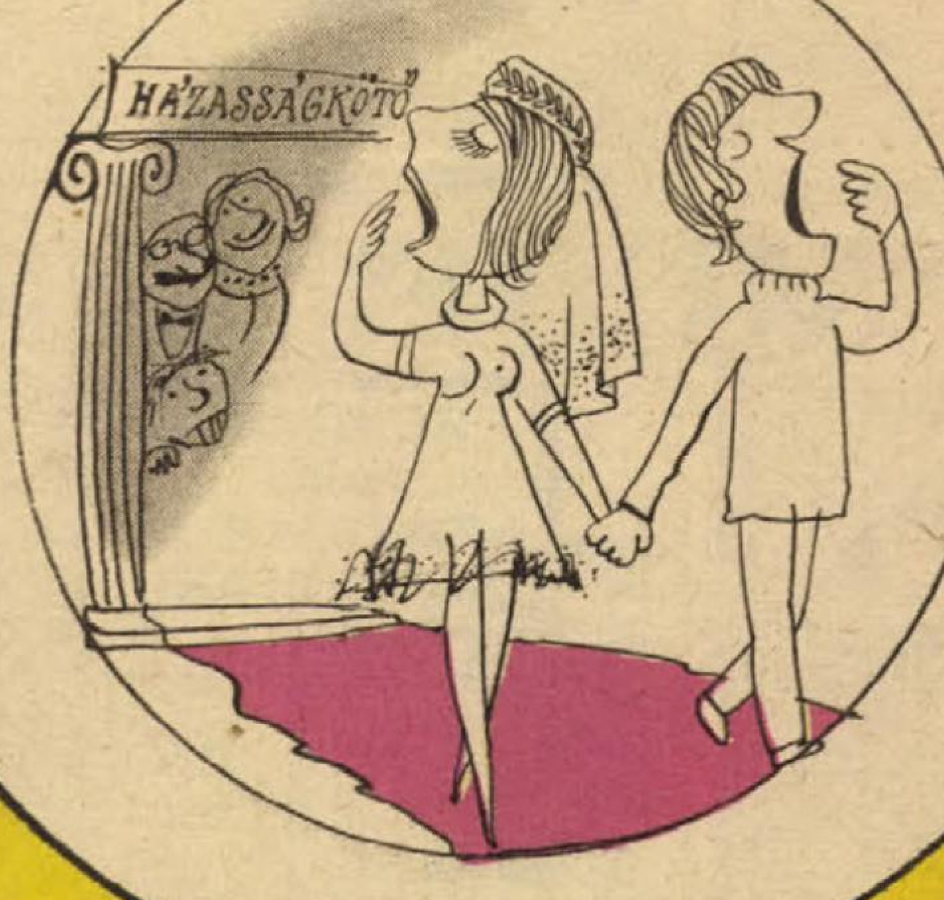


A TÖRZSVENDÉG

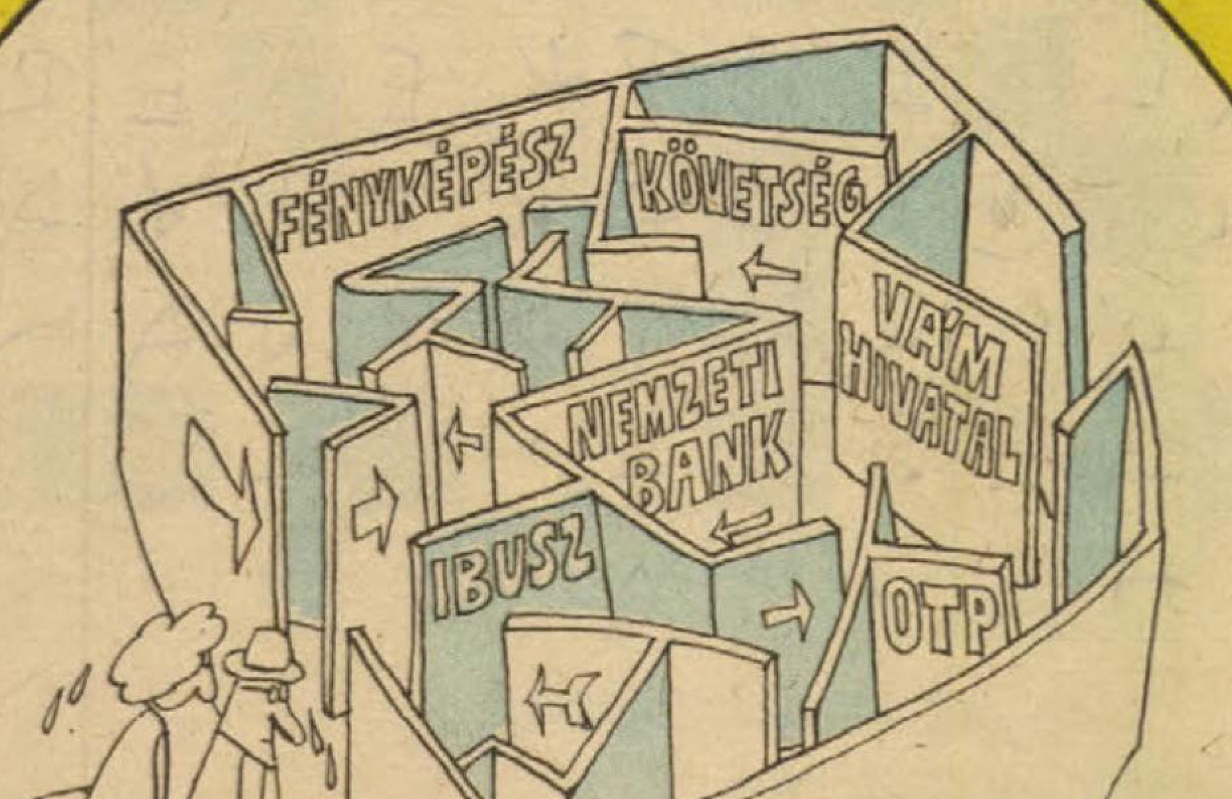
– Miből telik ennek erra, hogy ilyen jól megélünk belőle?!



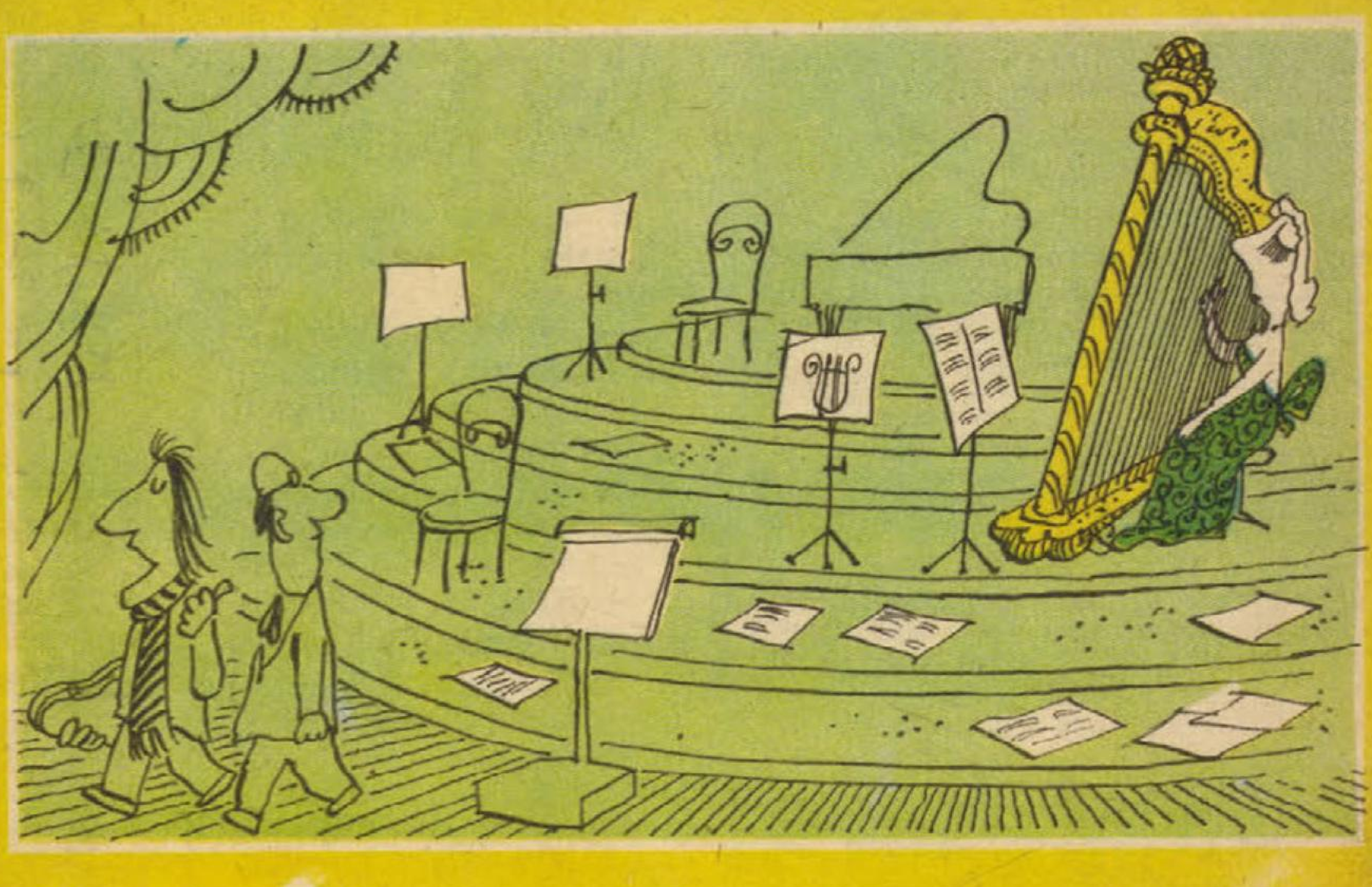
TAVASZI FÁRADTSÁG



TURISTAÚT



CSÚSZTATÁS



– Tudod, a hölgy annyival tovább marad bent, amennyivel később érkezett . . .